

MŪSŲ LIETUVA

NR 1 (1275) XXV 1973 M. SAUSIO-JANEIRO 4 -

« Juatindiba, 20. Caixa Postal 4421. 01000 São Paulo. Telefone: 273-03-38

DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽUVUSIŲ NIKARAGUOS ŽEMĖS DREBĖJIMO SUNAIKINTOJE SOSTINĖJE MANÁGUA

Baisusis žemės drebėjimas Nikaraguos respublikoje sunaikino apie 80 procentų jos sostinės Manáguos. Tai atsitiko gruodžio 23 naktį, kad žmonės ramiai išėjosi po praėjusios dienos lakstymų pa sirengei Kaldų šventėms.

Žemės drebėjimas buvo ne vienas. Antrasis pats stipriausias, o ketvirtasis virš 30 dar mažesnių, bet kurie baigė naikinti, griauti vos bestovinčius, po pirmųjų smūgių pastatus.

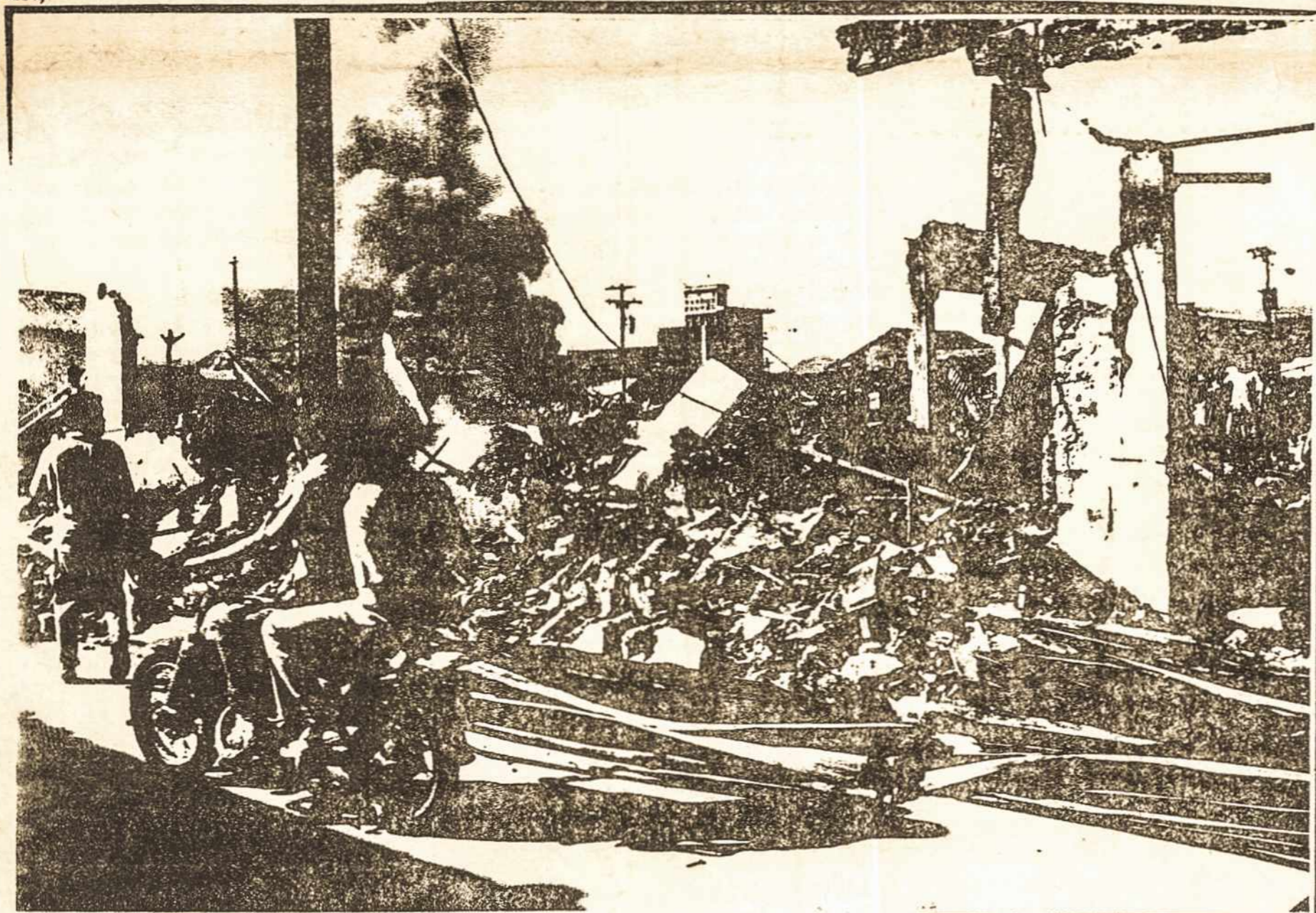
KIEK YRA ŽUVUSIŲ?

Niekas tikrai nežino ir nežinos. Negalim atkasti visų griuvėsių, po kuriais yra šimtai, o gal tūkstančiai, ar dešimtys tūkstančių žmonių.

Mirė ir nuo sužeidimų, nors neužgriūti. Kolkas dar nekilo jokia epidemija, nors pūvančių lavonų yra daugybė, nors trūksta geriamo vandens, nors sunku rasti kašnių duonos.

Tarptautinė pagalba

Visas pasaulis labai jautriai atsiliepė į tą nelaimę. Tuoju pradėjo skristi lėktuvai prikrauti vaisių, maisto, drabužių. Pirmeji atskrido iš Meksikos. Pradėjo atvykti laivai su dar daugiau maisto ir vandens ir kitų reikmenų. Amerikos valdžia atsiuntė tūkstančius palapinių, o pastogės likusiems pabėgėliams priglauti.

STOKA ORGANIZACIJOS

Nikaraguos vyriausybė pasimetė ir per keletą dienų neįstengė kaip reikiant suorganizuoti net atsiunčiamą pašalpą, kaip maistą, reikalingiems išdalinti. Dabar jau šia geriau.

ŽMONES NENORI

išeiti iš miesto. Gaila palikti net savo buvusių namų griuvėsius. Bet valdžia atsisako dalinti maistą likusiems mieste. Reikalauja vienus apieisti miestą, kuri teks vi-

siškai sugriauti, nors toje pat vietoje atstatyti sostinę, nors to nepatiria geologai, pagal kuriuos bet kada gali kilti toks pat ar ir didesnis žemės drebėjimas, ir vėl viską sugriauti, kaip tai jau yra atsitikę anksčiau. Bet valdžia dar nėr tarusi paskutinio savo žodžio.

VIETNAMAS

Prieš N. Metus amerikiečiai taip smarkiai ir tokia gausybe bombų bombardavo Š. Vietnamą kaip nedarė anksčiau. Tačiau N.

„MŪSŲ LIETUVOS“ SIDABRINĖ SUKAKTIS

Pirmasis „Mūsų Lietuvos“ numeris pasidorė 1948 metų sausio 1 dieną. Tai šių metų sausio 1 dieną jai sukako 25 metai.

Pirmiausiai reikia dėkingai prisiminti M. Lietuvos drašiusius kūrėjus: dabar jau prelata Pijų Ragažinską, Motiejų Tamaliūną, Bronių Šukevičių ir a.a. Juozą Matelionį. Nors jiems buvo gerai žinomi lietuviškųjų laikraščių vargai, jų ankstyvos mirtys, tačiau jie visgi ryžosi ne tik įdėti savo darbą, bet ir rizikuoti savo kapitalu. Jie matė, kaip labai buvo reikalingas Brazilijos lietuviams aiškus patriotiškas bei katalikiškas laikraštis.

M. Lietuvai per tuos 25 metus teko patirti labai kritišku valandų, kai, suklypusi, atrodė vargiai beatsistosianti i savo kojas. Tačiau Apvaizdos duoti jai keli pasišventėliai išnešė iki šios dienos tą garbingą nors ir sunkią našą.

Kadangi šių metų bėgyje patogesniu visiems laikams ypatingas M. Lietuvos nueito kelio paminėjimas, ir tam bus išleistas specialus sukaktuvinis numeris, tai tuo tarpu pasitenkiname tik paskelbdami MUSŲ LIETUVOS SIDABRINĖS SUKAKTIES METUS.

Ta proga prašome visų Brazilijos, o ypač S. Paulo lietuvių priimti ją i savo namus, kaip gyvą lietuviškojo gyvenimo liudininkę ir sustiprinti ją savo prenumeratomis, kad ji ir toliau pajėgtų garbingai tęsti savo kilnią ir garbingą, nors ir labai sunkią misiją — palaikyti ir kurstyti lietuviškąją savo tautos meilės ir laisvės ugnį.

Leidėjai

GRĮŽTAME PRIE DIDŽIOJO M. LIETUVOS FORMATO.

Nemažai M.L. skaitytojų vis buvo nepatenkinti, kad laikraštis esąs per daug mažas. Reikia didesnio, reikia didesnio.

Į mažesnį formatą buvom perėję dėl dviejų priežasčių: viena: išėjo žymiai pigiau, negu didysis formatas. O kai prenumeratoriai nesirūpina laiku apmokėti savo prenumeratos, tai reikia labai „suveržti diržą“, kad M. Lietuva galėtų kaip nors gyvuoti.

Antra: mažas formatas yra žymiai patogesnis mūsų nedidelėse mašinoje spaudinti, negu didesni lapai.

Bet kadangi daugelis skaitytojų to pageidauja, ir kadangi mūsų administracijai stipriau skūstis dėl nesumokėjimų, mielieji skaitytojai sukruoto atsilyginti savo skolas, tai ryžtamės grįžti prie didesnio formato, kokį dar leidžia spausti mūsų mašinos. Be to, minint laikraščio sidabrinę sukaktį verta kiek „paspardyti“, ypač kai yra pagrįstu vilčių, jog atsiras daugiau „sidabrinų garbės leidėjų“, kurie padės ir didesnes išlaidas padengti.

Kartojame: jei visi prenumeratoriai tuoju, metų pradžioje, susimokėtų savo prenumeratas, tai nereiktų dejuoti ir drebėti, ar ilgai beįsivešime.

ba, ir vėl ragino politikus ir valdžias visoms priemonėm siekti taikos. Taika yra galima ir todėl yra privaloma.

Metų proga vėl sustabdė bombardavimus. Gal išigando visame pasaulyje kilusių protestų. Komunistai ar tu bombardavimų paveikti, ar Rusijos spaudžiami, sutiko vėl derėtis su Amerika dėl taikos.

VATIKANAS

Popiežius prieš N. Metus susirgo lengvu gripu ir negalėjo laikyti

Mišių neišsivysčiusio proto vaikams, kaip buvo pasižadėjęs. Bet jis vistiek pasakė savo N. Metu kal-

KATALIKYBĖS PERSEKIOJIMAS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

Vakarų pasiekė tikslios žinios apie sovietinių pareigūnų
elgesį su kun. P. Bubniu okupuotoje Lietuvoje

Cia spausdiname dokumentines informacijas apie kun. P. Bubnio suėmimą, kalinimą ir tikinčiųjų kreipimąsi į augščiausius pareigūnus. Antraštės — "TŽ" redakcijos.

1971 m. vasarą į Raseinius turejo atvažiuoti vyskupas teikti Sutvirtinimo sakramento. Raje no kunigai buvo gavę vyskupo nurodymą patikrinti sutvirtinamųjų tikėjimo žinias ir išduoti korteles. Girkalnio parapijos klebonas Prosperas Bubnys tikintiesiems pranešė, kad tėvai vaikus patikrinimui atvestų į bažnyčią. Tėvai taip ir darė, kol vieną dieną į bažnyčią neįsibrovė grupė Raseinių rajono vykdomojo komiteto atstovų. Rade bažnyčioje vaikus, belaukiančius kunigo, atstovai ėmė juos gaudyti ir per miestelį tempti į gaisrininkų būstinę. Ten juos gąsdinimais ir grasinimais privertė rašyti pareiškimus, jog kunigas Bubnys juos mokęs tikėjimo tiesų. Vaikai buvo taip prigrąsdinti, jog net verkė, o kairie paskiau susirgo.

"Liaudies" teismas

1971 m. lapkričio 12 d. Raseiniuose įvyko liaudies teismas. Dalyvauti teisme turėjo teisę tik pareigūnai ir liudininkai. Tikintieji stovėjo laukė už durų. Niekas nesitikėjo, kad kun. Bubnys bus nuteistas — juk jį valdžios pareigūnai užtiko egzaminuojantį vieną vaiką, o kiti vaikai laukė savo eilės bažnyčioje. Tik tada, kai teismas išėjo pasitarti ir prie teismo būstinės privažiavo milicijos mašina, visiems pasidarė aišku — kun. Bubnys bus nuteistas. LTSR vardu teismas nusprendė pripažinti kun. P. Bubnį kaltu ir paskyrė vienerių metų bausmę griežto režimo lageryje. Perskaičius sprendimą, kun. Bubnys buvo suimtas ir, žmonėm verkiant, išvežtas į Lukiškės kalėjimą.

Gynimosi kalba

Dar prieš teismą kun. P. Bubnys parašė savo gynimosi kalbą, kurią čia ir pateikiame:

"Gerbiamas teisme, man tenka svarbi pilietinė pareiga pasakyti svarbiu gyvenimo klausimu: ar esu kaltas dėl religijos mokymo? Čia kyla klausimas, ar religijos išpažinimas, išpažinimas ne medžiam ar akmenim, bet žmonių akivaizdoje ir tuo pačiu jos skelbimas, yra esmėje blogas ir neleistinas? Jei leistinas, tai ar aš turiu teisę ir pareigą tai daryti?"

Suvienujų tautų bendruomenė ir šalies konstitucija pakilo augščiau viduramžių galvosenos dėsnio "kieno valdžia, to ir religija", pripažindamos sąžinės ir religijos laisvę. Pripažindamas nusikaltimu religijos mokymą, aš nusikalsčiau per ilgus amžius žmonijos sunkiai pasiektai žmogaus savokai ir dvasinei pa-

žangai. Aš gerbiu tėvų teisę patiem nuspręsti, ar jų vaikai turi būti religingi, ar ne. Jie patys atvedė savo vaikus religinių žinių patikrinimui. Niekam nebuvo nustatyta diena, kada kas turi atvesti savo vaikus. Taupant darbo žmonių laiką, buvo taikomasi prie vienintelio per Girkalnį kursuojančio autobuso. Aš nesistengiau tyčia nesiskaityti su pareigūnais ir jų reikalavimais.

* * *

Be pareigū valstybei, aš, kaip kunigas ir klebonas, turiu pareigų religijai ir bažnyčiai, įpareigojančių mano sąžinę. Kunigo esminė, paties Kristaus uždėta pareiga yra skelbti evangeliją, mokyti tautas ir dalinti Dievo malones, teikiant sakramentus. Jei tarybų valdžia dar galutinai neuždare kunigų seminarijos, kurioje mokosi bei studijuoja tikėjimo dalykus, tai ji sutinka, kad tos žinios būtų panaudotos tikėjimo mokymui. Per šventimus kiekvienas kunigas išpareigoja pačiam Dievui, o per vyskupo duodamą paskyrimą naudoja Bažnyčios nuostatais tvarkomą įsakymą mokyti ir pašventinti Dievo tautą. Taigi jis, sąžiningai elgdamasis, negali neskleisti ir nemokyti religijos, anot apaštalo šv. Pauliaus, "vargas man, jei aš neskelbsčiau Evangelijos" (I Kor. 9, 16). Tėvai taip pat turi teisę mokyti savo vaikus religijos. Jeigu jie savo lėšomis išlaiko kunigą, tai ar kunigas turi teisę atsakyti patarnauti tėvam tuose dalykuose? Kokia atrodytu nesąmonė, turint teisę ir turint priemones, uždrausti jomis pasinaudoti. Tai būtų panašu į leidimą žmogui turėti rankoje plaktuką, bet versti jį vinis kalti kumštimi. Toks reikalavimas neatitinka sveiko proto sprendimų, todėl nenuostabu, kad daugumai žmonių yra visai nesuprantamas.

* * *

Jeigu jau kiekvienas padorus žmogus neturi būti abejingas tiesos ir doros dalykams, tai juo labiau neturi tylėti kunigas, kuriam per Kristų leista pažinti dieviškoji tiesa. Nes neduota žmonėm kito vardo po dangumi, per kurį mes turime būti išgelbėti, kaip tik Jėzaus vardas (plg. Apd. 4, 12). Kristaus mokslas yra žmonijos kultūros ir gėrio pagrindas. Kiek protingoji būtis yra augščiau už neprotinę, tiek dvasinė kultūra vertesne už materialinę. Žmonių įstatymus keičia laikas ir vieta — jie darosi priešingi tiem, kurie buvo anksčiau. Kristaus įstatymai yra paremti pačia žmogaus prigimtimi ir nesiliaus būve, kol žmogus gyvens. Kristaus istorija nesibaigė mirtimi ant kryžiaus. Jis amžinai gyvas. Tai liudija čia ši diena. Jis ateina, kaip pažadėjo, neveluodamas

su didele galybe ir didybe, kaip tas, kuriam atiduota visa valdžia danguje ir žemėje. Jam priklauso ir visi tikintieji, ir visi bedieviai, kiek tik jų bebūtų. Jo vėtyklė yra jo rankoje, ir jis atskirs pelus nuo grūdų.

* * *

To akivaizdoje sąžinė mane verčia nuogaštai ne dėl "nusikaltimo", kad vaikus mokiau tikėjimo tiesų, bet dėl apsilaidimo taip svarbias pareigas vykdamas, nes sudėjus visą kaltintojų apskaičiuotą laiką, kiekvieno vaiko tik būtiniausių žinių (pirmajai Komunijai) patikrinimui neišėjo nė po 10 minučių. Tad ar galima kalbėti apie mokymą?

Mano vienintelis pasiteisinimas — tai per trumpas laikas iki vyskupo atvykimo į Raseinius. Aš negaliu sau priskirti nei nuopelnų pas Dievą, nei kaltės prieš įstatymus. Jei šiandien man reikia viešai pasakyti, ar mokiau religijos, tai aš negaliu to išsiginti ar apgailestauti, nes tai reikštų sąžinės kreivumą ir nepaisymą Kūrėjo teisių, liečiančių žmonių įstatymus. Jei žmonių įstatymai nesiderina su Kūrėjo duotais prigimties įstatymais, tai ne prigimtis klysta, bet žmonių supratimas. O dėl to žmonės kenčia ir kentės, kol apsižiūrės, kur padarė klaidą, nukrypdami nuo Kūrėjo plano.

Šią iškilmingą man, žemės dulkei, paskirtą valandą aš negaliu išsižadėti mus mylinčio Jėzaus, raginančio netrukdyti mažutėliam atėiti pas jį. Aš noriu pasakyti: tebūnie garbė Jėzui Kristui."

Pastangos išlaisvinti

Praslinkus mėnesiui po nu-teisimo, 1971. 12. 9 augščiausias teismas patvirtino Raseinių liaudies teismo sprendimą. Girkalnio ir kaimyninių parapijų tikintieji, skaudžiai pergyvendami dėl padarytos kunigui skriaudos, nusivylę vietine valdžia, kreipėsi pareiškimu į TSRS augščiausios tarybos prezidento pirmininką ir TSRS generallinį prokurorą šiuo raštu:

Pareiškimas

1971 m. lapkričio 12 d. Raseiniuose (Lietuvos TSR) buvo nuteistas vienerių metų kalėjimo kun. Prosperas Bubnys, gyvenantis Raseinių raj. Girkalnio parapijoje. Gruodžio 9 d. Lietuvos TSR augščiausias teismas tą nuosprendį patvirtino. Kunigo "kaltė" buvo ta, kad jis sąžiningai ėjo savo pareigas: padėjo tėvams paruošti jų vaikus pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimui. Mes nenorime tikėti, jog čia nebuvo klaidos. Juk mūsų konstitucija garantuoja religijos ir sąžinės laisvę, o Lenino dekretas dėl Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės sako: "Piliečiai turi teisę mokyti ir mokytis religijos savo iniciatyva." Mūsų klebonas savo iniciatyva ir mokė. Juk jis nejo vaikų mokyti į mokyklą. Įvyko kaip tik priešingai: Raseinių raj. vykdomojo komiteto atstovai, pasikvietę mokytojus, tiesiog išibrovė į bažnyčią ir radę vaikus belaukiančius klebono (tikėjimo žinių patikrinimui), sukėlė triukšmą. Atstovai gaudė išsigandusius vaikus ir per miestelį tempė į gaisrininkų būstinę. Ten juos uždare, grasinimais vertė rašyti klebona kal-

finančius pareiškimus. (Kaiku, rie vaikai nuo grasinimų net susirgo). Grasinami, išsigandę ir verkdami vaikai rašė pareiškimus, visai neskirdami žodžių "mokyti" ir "patikrinti". Tuo ir pasinaudojo sąžinės laisvės priešai, kad galėtų kunigą apkaltinti sistemingu vaikų mokymu. Na, o jei kunigas ir mokė vaikus nevogti, neišdykauti, gerbti tėvus, mylėti artimą, — argi tai nusikaltimas? Iš savo gyvenimo patirties mes aiškiai matome jog tikėjime išauklėti vaikai užauga geresniais žmonėmis, be blogų įpročių. Todėl mes ir norime savo vaikus tokiais išauklėti, tačiau neturime jokių vadovėlių, iš kurių galėtume vaikus mokyti tikėjimo tiesų. (Juk socialistinės Lietuvos metais nė karto nebuvo išleista katekizmo ar kitokių religinių vadovėlių). Beliko vienintelė išeitis: prašyti kleboną, kad jis mums padėtų. Deja, už religinę paslaugą mūsų klebonas nuteistas kalėti.

* * *

Ateistų ir valdžios savivalia-vimas mus, tikinčiuosius, labai įžeidžia ir pažemina, nes tokia prievarta parodomas tikinčiųjų nelygiateisiškumas su netikinčiais. Tik ateistam suteikiama galimybė auklėti savo vaikus nevaržomai, t. y. ateistiškai, o tikintiesiems atimamos visos teisės ir galimybės auklėti savo vaikus pagal savo įsitikinimus. Dar daugiau, ateistam suteikiama daugiau teisių kištis į mūsų vaikų auklėjimą, negu patiem tėvam. Jie stengiasi svetimus vaikus prievarta paversti bedieviais, vaiko juos iš bažnyčių. gąsdina, neleidžia prieiti pirmos Komunijos, o kunigą, kuris prašomas tėvų "sava iniciatyva" pamokė vaikus tikėjimo ir doros — baudžia kalėjimu.

* * *

Mes jus prašome, neleisti tokio savivaliavimo, kai pažeidžiamos mūsų, tėvų, teisės į savo vaikus. Prašome sąžinės laisvės ir lygių teisių, kaip yra žadėjęs Leninas ir kaip skelbia tarybinė konstitucija. Prašome išleisti katekizmą, kad turėtume iš ko mokyti savo vaikus. Prašome kunigam leisti bažnyčioje vaikus mokyti tikėjimo tiesų, laikytis Lenino dekreto. Taip pat prašome jūsų pagalbos, kad kun. P. Bubnys būtų paleistas iš kalėjimo

Daugybė parašų

P. S. Po šiuo pareiškimu pasirašė 1344 Raseinių raj. tikintieji, 570 iš Girkalnio parapijos. 43 parašų lapai pridedami prie šio pareiškimio. Laukiame atsakymo šiuo adresu: LTSR, Raseinių raj., Girkalnis, Lukinskaitei Blažei, Kazimerskytei Anelei. 1971. XII. 11.

Nors girkalniečiai prašė apginti jų teises ir paleisti iš kalėjimo kun. P. Bubnį, tačiau tas liaudies balsas tarybinės vyriausybės liko neišgirstas. Gi kun. P. Bubnys tuo tarpu valgo kalėjimo duoną Kapsuko griežto režimo lageryje ir savo likimu nesiskundžia. Šventų Kalėdų proga jis rašė: "Patekdamas į kalėjimą aš dalinai jo ilgėjausi ir džiaugiuosi galimybė atsiskirti nuo pasaulio, likti niekam nežinomam ir sąmoningai prisiimti atgailos bei aukos dvasią..."

* * *

MŪSŲ 1972 METŲ DERLIUS

KULTŪRINĖ VEIKLA

Pereitais metais buvo virš 20 kultūrinių ir visuomeninių rengimų, ruošų įvairių organizacijų ar bendrai. Trijose tokiuose programose dalyvavo menininkai iš kitų kraštų. Bent penkios ruošos lietuvių vardui skleisti kitataučiu tarpe.

Su Naujaisiais Metais Literatūros raišys pradėjo savo antruosius veiklos metus, susirinkęs 10 kartų. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje metų bėgyje dažnai ruošė tradicinius pietus Dr. V. Kudirkos mokykloje Vila Zelinos Maldos Apaštalinimo draugija IV 22 suruošė arbatėlę Mūsų Lietuvos naudai

Balandžio pabaigoje solistė Dalia Kučėnienė koncertavo šv. Kazimiero parapijos salėje. Ta proga tarėsi ir dėl Jaunimo Kongreso, kurio komitetui Čikagoje priklausė Gegužės 6 buvo Motinos dienos minėjimas.

Liepos 1 Vila Zelinoje koncertavo ir kita meninė programa parodė iš Šiaurės Amerikos atvykusi Lietuvos Vyčių ekskursija. Koncerte dalyvavo didelis skaičius São Paulo lietuvių.

Antroji metų pusė buvo dar veiklesnė. Pirmiausia priimti iš Jaunimo Kongreso sugrįžęs jaunimas, kartu su Argentinos ir Urugvajaus šokėjais, liepos 26 d., o antras priėmimas su filmais ir skaidrėmis taip pat V PALKO suruoštas X 11 Mookoje

Vyrų Brolija sėkmingai sukviė didelį skaičių rėmėjų į metinį Spaudos bičiulių balių IX 17 Tautos šventę ir Brazilijos 150 metų nepriklausomybės minėjimas buvo LB suruoštas X 10 d.

Metų pabaigoje L.K. B. nės choras minėjo savo sukakties 35 metus suruošdamas šaunius pietus su menine programa Jaunimo namuose. Ta proga Mūsų Lietuvoje atspausdinta choro istorija, parašyta jos steigėjo prel. Pijaus Ragažinsko.

Lapkričio 26 kukliai paminėta kaunuomenės šventė, kuri yra tapusi taip pat jūreivio Simo Kudirkos diena. Lietuviai, baigę aukštesnį mokslą XII 8 suruošė pietus, dalyvavo 13 asmenų. Linksmi mokslu metus užbaigė suaugusiųjų grupė, Vila Zelinos klebonijoje kas savaitę lankiusi lietuvių kalbos pamokas.

Spalio pabaigoje Rio veikli lietuvė Teklė Savickienė São Gonçalo savivaldybės pagerbta už inašą tam miestui.

VISUOMENINIAI ĮVYKIAI

Prie kultūrinių rengimų reikia ir pridėti kitus mūsų organizacinio gyvenimo reiškinius.

Metinėje São Paulo miesto įkūrimo šventėje I 25 dalyvavo būrys lietuvių, ne taip ryškiai, nes Mišios buvo perkeltos į Pátio do Colégio be eisenos. Vasario 16 d. minėjimas įvyko Vila Zelinoje su įvairia menine programa.

Birželio įvykiai minėti Rio katedroje 11 d. ekumėninėmis pamaldomis, o São Paulo Ibirapueroje prie 1932 m. revoliucijos paminklo savaitę vėliau.

Kovo mėnesį vyko Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai, spalio 24 atgavinta Liet. Kat. šv. Juozapo bendruomenė Vila Zelinoje, išrinkta nauja valdyba ir priimtas statutai. Baltų komitetui šiais metais vadovavo lietuviai.

Zelinos parapijos taryba net penkis savaitgalius suruošė kermošiu bažnyčios reikalams.

RELIGINIS GYVENIMAS

Iš atlydų ir šventkelionių minėtini Vila Zelinoje šv. Jono Bosko atlydai II 6, šv. Kazimiero šventė Mookoje, dalyvaujant São Paulo arkivyskupui III 6, šv. Juozapo atlydai Zelinoje ir vyrų Brolijos ruošta kelionė į Aparecidos šventovę gegužės 28.

Lietuviai organizuoti dalyvavo pamaldose birželio įvykių proga Rio ir São Paulo. SP įkūrimo dienos tautų mišiose I 25 ruošose pamaldose už komunistinio aukas XI 13.

Maldos už Lietuvą dienos minėtos Mookoje XII 21 ir Zelinoje XII 23 su atitinkamomis pamaldomis giesmėmis ir apeigomis. Rio lietuviams skirta buvo XII 22.

Iš kunigų gyvenimo, sausio 18 iš Europos į Vila Zelina atvyko kun. Hermanas Sulcas, SDB, sugrįžo 10 iš Rio į Italiją Lietuvos istorijos portugalų kalba rašyti išvyko prel. Zenonas Iganatavičius.

Prel. P. Ragažinskas buvo Brazilijos vyskupo paskirtas lietuvių misionierių ir kapelionų delegatu. Gegužės mėn. T. Jonas Bružikas, SJ, minėjo savo kunigystės 50 metų ir gyvenimo 75 metų šventes. Rugpjūčio mėn. kun. Juozo Šeškevičiaus sodyboje Instituto Rural buvo ypatinga šventė.

Nukelta i 7 pusl.

Milžino narve

Ne tik lietuviai — visa eilė tautų šiandieną verčiamos pagauti "didįjį brolių" jo penkiasdešimtmečio proga. Tasai "brolis" per 50 metų išaugo į milžiną, suvarė silpnuosius į savo narvą ir liepia šokti bei dainuoti jo garbei, dėkoti už "laisvę", saugumą, mokslą, pažangą ir visas kitas gėrybes. Daugelis taip ir daro, ne kitos išeities nėra. Savo asmeninę, kultūrinę, tautinę ir net religinę gyvybę jie turi laimėti nuolatiniu smilkymu narvo valdovui. Tačiau nevysi gali tokį kokių smilkymą pakelti ir išdrįsta pasipriešinti. Jie keliauja į Sibiro koncentracijos stovyklas, kuriose per 50 metų žuvo milijonai žmonių, jie eina į kalėjimus, į psichiatrines ligonines, į tolimą išstrėmimą. Tai drąsieji, kurie pajėgia būti sau žmonėmis ir narve gyvendami. Jie savo kentėjimais, slaptais raštais, proginiiais pareiškimais kalba už milijonus nebylių, kurie nepajėgia ar nedrįsta pareikšti savo balso. Dėlto visi tie kovotojai sovietinio milžino narve yra tarytum legendiniai geležiniai vilkai, kurių balse girdėti milijonų skundai. Juose aidi lietuvių, latvių, estų, gruzinų, gudų, armėnų, ukrainiečių, žydų ir daugelio kitų tautų balsai. Jei tikėti didžiajai spaudai, rašiusiai apie rezistenciją Sov. Sąjungoje, ryškiausiai išsiskiria žydai, ukrainiečiai ir lietuviai. Jų balsai pastaraisiais metais pasidarė stipriausi. Jei ta didžioji spauda būtų pastebėjusi ankstyvesnes lietuvių partizanų kovas, kažin ar nebūtų buvusi priversta pripažinti lietuviams pirmąją vietą.

Taip, partizaninės kovos pareikalavo žymiai daugiau gyvybių nei 1918 metų nepriklausomybės kovos. Tai buvo didis tautos žygis, laisvė, de ja, pasibaigęs maskvine vergija. Milžino narvas buvo sukruvintas, bet nesunaikintas. Reikėjo apsiprasti su padėtimi, gelbėti tai, kas įmanoma — ne ginklu, bet smilkalais. Praėjus daugeliui metų, užgijus didžiosioms žaizdoms, tautoje ėmė stiprėti, pasyvi ir tyli rezistencija, kartais smilkanti, kartais nusilenkianti, bet vis savoje dirvoje plušanti. Toji tylaus maišto dvasia, tarytum perpildyta užtvanka, 1972 m. pavasarį prasiveržė visa grandine tragiškų įvykių: Romo Kalantos, Stonio, Andriuškevičiaus susideginimais, jaunimo demonstracijomis, gatvės kovomis su milicija ir net rusų kariniais daliniais. Prie to prisidėjo visos eilės kunigų bylos, tikinčiųjų memorandumai Jungtinių Tautų gen. sekretoriui, Sov. Sąjungos premjerui A. Kosyginui ir kitiems. Tai rodo, kad gyvenimas sovietinio milžino narve pasidarė tiek sunkus, kad žmonės ėmė rizikuoti savo gyvybėmis ir turima duona. Tai ryškiai matėm jau anksčiau Simo Kudirkos atveju, tai dar kartą paliudijo teisininkas Zigmantas Butkus, pasiekęs laisvą pasaulį. Matant tokią būklę sovietiniame narve, kyla klausimas, kokie bus tos įtampos rezultatai. Ar visi tie rezistenciniai įvykiai privers sovietinį milžiną sušvelnėti bei palengvinti atmosferą, ar priešingai — suerzins ir sukels laukinio mosto žiaurumą? Tai dilema, kuri jau pradeda aiškėti.

Naujausi pranešimai, pasiekę laisvą pasaulį, byloja apie prasidedantį Maskvos siautėjimą. Pagrindinis jos taikiny — jaunimas bei mokykla. Mat, kompartijos pareigūnai labai nustebo, kai Kauno jaunimas, 30 metų auklėtas komunistinės sistemos, išdrįso demonstruoti prieš vergiją bei reikalauti Lietuvai laisvės. Dėlto nukentėjo ne tik dalis jaunimo, bet ir mokyklų vadovybės. Kaikur lietuviai direktoriai pakeičiami rusais, kad stropiau budėtų sovietinės ideologijos sargyboje. Užkliuvo ir teatras, kur bent retkarčiais sušvisdavo tikrojo meno ir lietuviškos dvasios momentai. Antai, režisorius Jurašas, vos pradėjęs reikštis, maskviniu pareigūnu buvo išstumtas iš teatro. Žurnalai "Nemunas" ir "Kultūros Barai" turėjo priimti naujus varžtus. I Vilniū ir Kauną pradėjo plūsti gausios šeimos iš Sov. Sąjungos. Nors butų labai trūksta, tačiau Kaunui ir Vilniūi įsakyta tokius ateivius registruoti šia proporcija: trys ketvirtadaliai rusų, vienas ketvirtadalis lietuvių. Tuo būdu norima atmiešti lietuvius gyventojus ir pasiekti Rygos proporciją, kur latviai jau atsidūrė mažumoje. Iš minėtų faktų matyti, kad rusų spaudimas Lietuvoje ima didėti. Kol kas nematyti, kad sovietinio narvo atmosfera švelnėtų. Milžinas pabudo ir ima siautėti. Mažiesiems tai kelia gyvybinį rūpestį. Atlaikyti milžino spaudimui reikia milžiniškos jėgos. Dėlto geriau yra, kai milžinas snaudžia, o mažieji budi, bet ne atvirksčiai. Mažiesiems tenka jungtis, megzti savo siūlus, raminti siautėjantį milžiną ir grįžti tyliam rezistencijon, kurios nepasiekia milžino žvilgsnis.

Kad šiais sukaktuviniais MŪSŲ LIETUVOS metais būtų galima ją išleisti laiku ir padidintą, reikia tuojuo, metų pradžioje, užsimokėti prenumeratą. Iš anksto dėkojame taip bendradarbiaujantiems. Adm.

Jo Eksc. arkivyskupas Paulius E. Arns su deputate Dulce Sales, Tėvu Jonu Bružiku, S.J. per tautybių pasirodymą

MOTERS PASAULIS

Šį skyrių redaguoja Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė.
Raštus ir pageidavimus tam skyriui adresuoti: *Moters Pasaulis*, Caixa Postal 4421 01000 São Paulo, ESP

NAUJA SKYRIŲ PRISTATANT

Su naujaisiais dvidešimts penktaisiais M Lietuvos gyvenimo metais, M Lietuvos leidėjai ryžosi atgaivinti moterų skyrių. Ar jis bus mėnesinis, ar dažnesnis, tai priklausys nuo pačių moterų susidomėjimo ir bendradarbiavimo

Keletą ponų pakalbinus ir visoms atsisakius tą skyrių redaguoti, pagaliau apsiėmė p Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė. Už tai jai M L leidėjai yra dėkingi.

Neužmirština, jog svarbiausias redakcijos darbas nėra pačiam visą laikraštį ar puslapiį prirasyti, o atsiunčiamus kelių raštus sutvarkyti ir laikraštį dėti. Šiuo puslapio redaktorė laukia, tikisi, kad iš visų moterų ir mergaičių, pajėgiančių vaduoti plunksną, atsiųsti savo kūrybus. Juo daugiau bus bendradarbiavimų, juo domesnis bus moterų skyrius. Iš anksto dėkojame visoms būsimoms bendradarbėms.

M Lietuvos leidėjai T. Jėzuitai

RŪPINKIMĖS SAVO IŠVAIZDA

Mada ir kosmetika daug gali prisidėti prie mūsų švaizdos pagerinimo. Visai teisingai manoma, kad neprižiūrimi drabužiai bloga išvaizda užkerta kelią pasisekimui.

Sutikę žmogų, apie jį pirmiausia sprendžiama iš jo drabužių. Ir dažnai nesuklystame nes drabužiai ir visa žmogaus išorė nėra visai nepriklausomi nuo jo vidinio pasaulio.

Kultūringas žmogus prisitaiko prie aplinkos ir dėvi atitinkamą, gražų drabužį. Žmogus pats mažina savo vertę jei nekreipia dėmesio į savo apsirengimą. Dažnai sakoma „Aš pats esu šio to vertas. Visiems mane pažįstantiems visai nesvarbu, kaip aš atrodau“. Kas taip sako, pats savęs nevertina ir negali reikalauti, kad kiti jį vertintų.

Daugelis šeiminių tvirtina: „Man užtenka rūpeščių ir taip. Nėra laiko savim rūpintis. Vaikai ir namų ruošia reikalauja visų mano jėgų. Man vistiek, kaip aš apsirengiu“.

Tačiau daugelis vyrų su blogai atrodančia moterim viešai nenoromis pasirodo. Lygiai taip, kaip išsiauklėjusi kultūringa moteris nenori turėti reikalų su netvarkingu, savo drabužių neprižiūrinčiu vyru.

Mada visuomet turi įtakos jį apsirengimui. Bet nėra reikalo vaikytis pačias paskutines madas. Tačiau ir visai nekreipti dėmesio negalima. Iš mados išėjusių drabužių visuomet labiau atkreipiame į save kitų dėmesį, negu apsirengę perdėtai pagal paskutinę madą.

Dar nesena daugelis moterų, dirbančių kokį nors darbą, manė, drabužių nemoderniškumu parodančios savo darbštumą. Juo blogiau atrodysiančios – taip manydavo – juo labiau visi tikės jų žinioms ir sugebėjimams. Dabar ši

GIMTASIS KRAŠTAS

Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė.

*Prisimenu aš gimtąjį kraštą
Ir savo mielus namelius,
Mamyte audžiant marga rašta
Ir savo brangius senelius.*

*Prisimenu kaip ten gražiai žydėjo gėlės,
Ramunės puosė pievas ir laukus,
Merginos anksti rytą kėlės
Ir su daina ravėjo darželius.*

*Ir kaip buvo ten gražu ir miela,
Kad apskyt ir aprašyt aš nežinau.
Prisiminimai gražia mano siela
Kaip gaila, kad taip trumpai ten gyvenau.*

nuomonė jau atgyveno ir nuo jos atsakyta. Tačiau neišvengia kito kraštutimumo. Dažnai galima sutikti jaunų tarpu naujančių moterų, kurios madų salionuose išleidžia visus pinigus iki paskutinio cento.

Norint visuomet gražiai atrodyti, nebūtinai reikia būti turtingam. Nors reikia pripažinti, kad turtas duoda čia daugiau galimybių, bet vis dėlto svarbiau geras skonis ir sugebėjimas pritaikinti sau drabužį.

(Iš knygos *Jaunai Inteligentei* – V. Andriukaiytė)

MANDIOKA

Mandioka tai Brazilijos indėnų augalas, ir sudaro brazilams vieną iš svarbiausių maisto patiekalų. Pavyzdžiui, iš mandiokos sudžiovintų šaknų padaromą mandiokos milą (farinha de mandioca), ir yra pagrindinis patiekalas su pupelėmis.

Mes, gyvendami Brazilijoje, turime progos susipažinti su šio krašto valgiais, ir dažnai, daug ką mėginame pakeisti pagal lietuvišką skonį.

Pavyzdžiui, išvirus mandiokas vandenyje su žiupsneliu druskos ir paskui pakepus keptuvėje su alyva, tai puikiai pavaduoja bulves ir galima valgyti su mėsa ir daržovėmis. Arba kam patinka lietuviškas kugelis, tai iš mandiokų irgi galima iškepti.

Paimti kelias mandiokas, nulupti žieve, ir sutarkuoti. Atskirai keptuvėje įpilti alyvos įpjaustyti lašinukų, česnako ir cibuliu, gerai pakepinti iki cibuliai bus geltoni; tada supilti į sutarkuotas mandiokas, įdėti vieną kiaušinį, druskos ir pipirų pagal skonį. Visa gerai išmaišyti, supilti į indą ir kepti krosnyje taip kaip kugelį, iki gerai iškeps ir galima nešti į stalą.

Tai lietuviškas valgis iš Brazilijos šaknelių.

Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė.

LILIJĄ ŠUKYTĖ -- SKAISTUSIS ANGELAS

Emilija Čekienė

Lilija Šukytė dainuoja pagrindinį vaidmenį Liu Tung sapno operoje.

Su malonumu skaitome lietuvių laimėjimus visuose pasaulio kraštuose ir gilia rimtimi bei užuojautos jausmais sutinkame jų nesekmes. Šį kartą vėl nuskambėjo pasaulinė spaudoje atsiekimais pasižymėjusios lietuvių tės vardas.

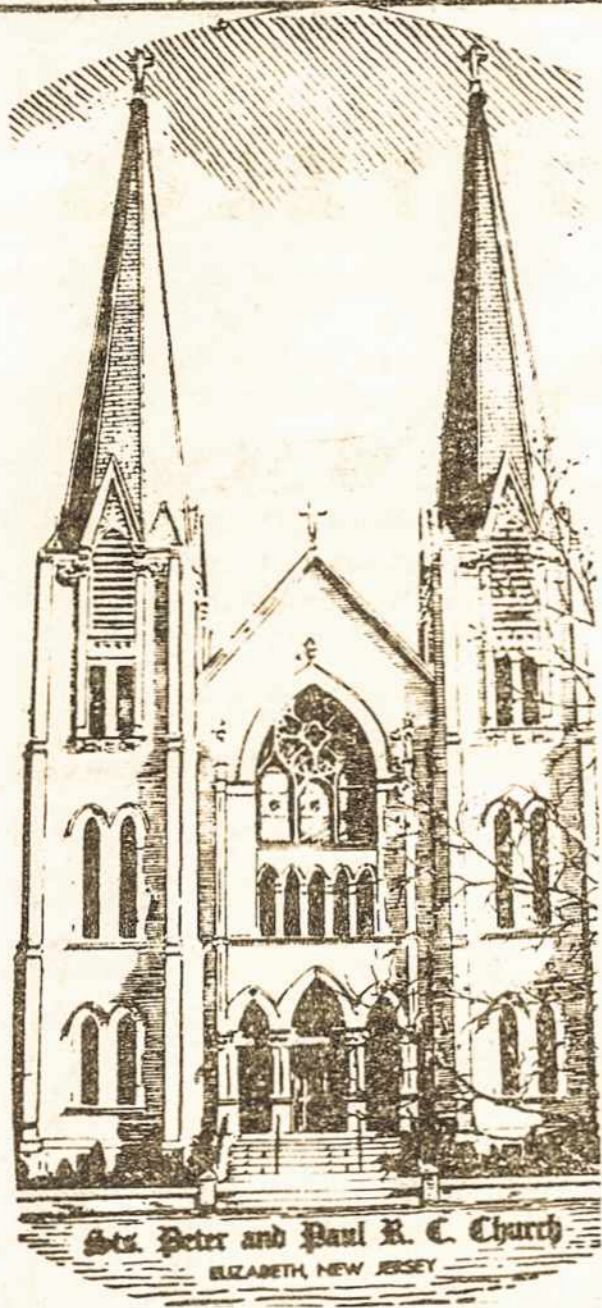
Belaukiant pasaulinės XX-tos olimpiados Muenchene, žinojome, jog pačioje jos pradžioje Ysang Yuno operoje "Sim Tjong" (Skaistusis Angelas) svarbiausią, o kartu ir sunkiausią vaidmenį atliks gerai mums pažįstama lietuvių Lilija Šukytė, kuri turėjo vaizduoti angelą mergaitės pavidale užgimusį aklo filosofo šeimoy, kad vėliau savo mirtimi išpirktų tėvo aklumą ir iš lotoso žiedo vėl atgimtų kaip imperatoriaus žmona karalienė. Tai žinodami jai visi linkėjome pasisekimo, o ypač jautriai tą pergyveno Europos lietuviai, turėję malonią progą patys toje pasaulinėje premjeroje dalyvauti ir stebėti, kaip rašo dr. J. Grinius:

"Malonus jausmas šildė lietuviui krūtinę, matant ir girdint, su kokiu

plojimų ir suksnių entuziazmu žiūrovai sutiko dainininkę, kai po spektaklio L. Šukytė išėjo nušluotai festivalio rinktinei publikai, kur dalyvaavo iš viso pasaulio ambasadoriai, ministrai, muzikai, reporteriai, menininkai, kai daugelį kartų turėjo sugrįžti nesibai giančiomis ovacijoms. Tuo tarpu per spektaklį reikėjo bijoti, kad jai na dainininkė nepertempų savo gražaus balso, kuris daugelį kartų turėjo lenktyniauti su aukščiausiomis fleitos gaidom ir varpelio skambesiu. Tokių aukštų, šviesių ir tės tinių gaidų reikėjo Šukytei". (Draugas, 1972. 9.9).

Ir, kai premjeros balijuje ji pasirodė, tai ovacijoms nebuvo galo. Po premjeros įvyko dar du pastatymai nuo liepos 28 iki rugpiūčio 4 dienos. Po to sekė puikios recenzijos didžiuose laikraščiuose ne vien vokiečių, bet ir anglų, prancūzų, italų ir kitomis kalbomis.

PASAULIO LIETUVIS - NJ ir PA

Nos EUA também se usa o sistema binomial para indicar os estados. Como exemplos temos: NJ - New Jersey, PA - Pennsylvania, região muito interessante, pois está ligada com a história dos EUA bem como com a dos lituanos dali.

Em New Jersey existem várias cidades com comunidades lituanas. Entre outras temos: Elizabeth, Camden, Jersey City. Apesar de ser denominado o

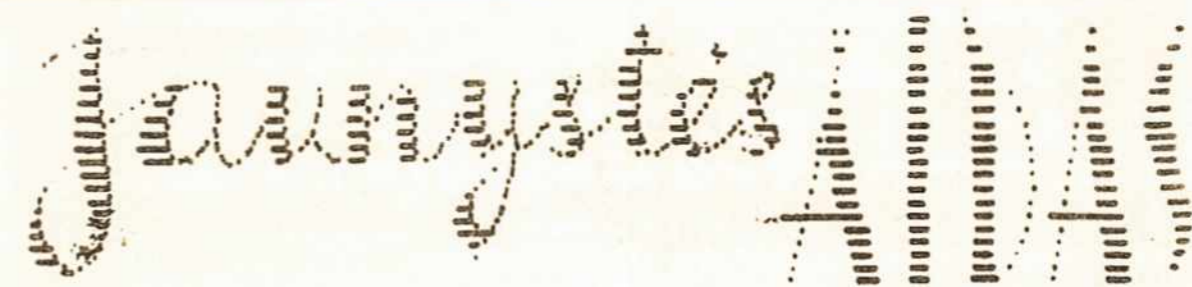
estado dos jardins', possui várias indústrias. Como algumas das colônias lituanas ali situadas são pequenas, procuram juntar seus esforços para terem Escolas lituanas regionais, num raio de 60 km, caminho percorrido pelas famílias, todos os sábados. A juventude acampa junto com os outros estados da costa Atlântica. Como em outros lugares, a organização principal é a Comunidade Lituana, mas os Lietuvos vyčiai (em inglês Knights of Lithuania-Cavaleiros da Lituânia) constituem uma organização forte e fazem muita propaganda dos assuntos lituanos entre os americanos.

O presidente desta associação, que visitou São Paulo em julho com uma excursão com 50 participantes, é o prof. J. Stukas, autor do livro 'Awakening Lithuania' e produtor de muitos discos lituanos.

Os primeiros lituanos da emigração em massa chegaram aos EUA em meados do século passado, às minas de carvão da Pennsylvania, agora quase escassas, cujo estado é conhecido por sua tolerância religiosa há séculos. Ainda temos que o ator mais conhecido na Europa é: Charles Bronson-Bušinskas, filho de um mineiro da Pennsylvania.

Logo que chegaram os lituanos formaram suas paróquias, que ainda existem nas cidades de Shenandoah, Philadelphia, Wilkes-Barre, Minersville e outras, apesar de que a juventude deixa as áreas economicamente fracas. Durante um século esta região era bem forte nas atividades culturais lituanas, como: teatro, revistas, congressos, festivais, etc.

O pe. Algimantas Kezys, SJ, fotógrafo, viajou arquivando fotografias destas instituições lituanas. Há alguns estudantes lituanos que escrevem suas dissertações, para doutoramento, sobre a história da colônia lituana da Pennsyl-

vania. Há pelo menos 200.000 lituanos neste estado.

Os que dizem que as línguas 'estrangeiras dos imigrantes' vão desaparecendo, não valem a pena, etc., teriam que visitar a região dos Pennsylvania Dutch, descendentes dos alemães que, como mercenários, lutaram ao lado dos ingleses durante a guerra da Independência há dois séculos. Ainda hoje falam o alemão daquela época, conservam seu folclore, sua arte, suas tradições, cuidam das fazendas muito limpas e bem organizadas. Até os jornais daquela região, as vezes, mostram na língua inglesa construções gramáticas alemãs.

A paisagem do estado é bonita, montanhosa, aproveitada para acampamentos, inclusive, de vez em quando, para acampamentos de estudantes lituanos.

Na cidade de amor fraterno, Philadelphia, podemos ver o Sino da Liberdade que tocou no dia 4 de julho de 1776. O que explica, além de outras coisas, o valor do símbolo para os povos da Europa centro-leste, agora sob o domínio soviético. O nosso grupo constituído de um ônibus dos congressistas, visitou também a sala do primeiro Congresso norte-americano e outros lugares históricos. A câmara municipal é um edifício interessante-com passagens para pedestres e arcadas dos quatro lados.

Na cidade de carvão, Scranton, construída em cima de dezenas de minas, mora o prof. Antanas Kučas, autor de vários livros históricos, sendo o mais recente sobre os lituanos nos EUA, a ser

brevemente publicado em inglês. No sul os turistas visitam Gettysburg, onde ocorreu uma das batalhas mais famosas da guerra civil (1861-1865).

trumpai

Sr. Redator,

Peço ao senhor fazer palavras cruzadas mais fáceis, porque grandes eu não entendo. Obrigada.

Irutė

RAŠO APIE MUS KANADOJE
„TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI“

Brazilija

"MŪSU LIETUVA", São Paulo mieste leidžiamas savaitraštis, turi vaikams ir jaunimui skirtą puslapį "Jaunystės Aidas", redaguojama Rimgaudo Jūraičio, Emantės Mikuckytės, Janetės Nikutin, Alfonso D. Petraičio, Onutės Petraitytės, Antano Saulaičio, Rimantės Steponaitytės ir Kristinos Valavičiūtės. Dalis medžiagos yra skelbiama portugališkai, bet skaitytojus ji supažindina su Lietuva ir lietuviams plačiajame pasaulyje. Neseniai šis skyrius minėjo pirmąsias metines, per tą laiką susilaukė 81 bendradarbio, iš kurio buvo gauta bent po vieną rašinį ar iliustraciją.

CURSO INTENSIVO - CULTURA E LINGUA LITUANA

nível leigo

IDIOMA LITUANO para estudantes e adultos, 5 de janeiro - 14 de fevereiro de 1973 na Casa de Juventude, Vila Zelina

1. Introdução à língua lituana, conversação - método áudio-visual
2. Lituano - nível intermediário - instrução programada
3. Cursos de perfeição

CULTURA LITUANA (apresentações em português), 4 de janeiro - 13 de fevereiro de 1973 no salão da Paróquia de S. Casimiro, Rua Juatindiba, 20, Parque da Mooca.

5. VISTA CONTEMPORÂNEA - demografia, ecologia, literatura, costumes, historiografia, belas artes, urbanismo, juventude, expressão coreográfica, lituanos no Brasil

Patrocínio da Comunidade Lituano-Brasileira.

IMIGRANTŲ DIENA SÃO PAULE XII.3
Iš kairės i deš.
Vera Lúcia Karasauskas, Danutė Silickaitė, Arletė Dilytė, Ana Emilia Silickaitė, Teresė Aleknavičiūtė, Jonas Silickas, Kristina Valavičiūtė, Roseli Pustelninkaitė, Antanas Silickas, Petras Bilevičius.

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

IVONAS NORSTYLĖJO, BET ATRODĖ LYG KIEK LINKSMESNIS. VIRPŠA TOLIAU KALBĖJO

KLAUSI, AR ČIA PASILIKTI? PATS ESI VYRAS, KAIP PRIGULI, O DABAR PAS MUS...

SAKYK, TAMSTA, AR IR SENIEJI JŪSU KUNIGAİKŠČIAI BUVO TOKIE, KAIP DABAR?

KA, TAMSTA, IR KALBI GIRDEJAI GAL APIE GARSU MIN GAILA?

MŪSŲ LIETUVA Išviesiems

SAUSIO GIMTADIENIAI

- 1 Antanas Silickas
 - 2 Algirdas Sliesoraitis
 - 3 Jurgis Deveikis
 - 4 Viktoras Juodzevičius
 - 5 Paulo Sérgio Jakutis
 - 6 Maristela Pazetto
 - 7 Silvia Franckevičiūtė
 - 9 Cecília Galvão
 - 10 Verutė Aleknavičiūtė
 - 11 Wilson Lasauskas
 - 15 Leonardo Šukevičius
 - 15 Aleksas Remėnčius
 - 18 Angela Tamulis
 - 18 Ernestas Kudrevičius
 - 20 Aleksandras Valavičius
 - 22 Silvânia Aradzenka
 - 25 Paulo Šukevičius
 - 25 Alberto R. Masella
 - 28 Cláudia Pratali
 - 31 Ramutis Idika
- (bus daugiau)

STOVYKLOS

ACAMPAMENTO-STOVYKLA

Santa Isabel, 6 de janeiro - 13 de janeiro, 8-12 anos
 Ubatuba, 25 de janeiro - 5 de fevereiro, 12-16 anos

Semana de estudos do Congresso dos Lituanos da América do Sul, 15-22 fevereiro, 15 anos e mais.

Informações nas casas paroquial da Vila Zelina e da Moóca (63-59-75 e 273-0338).

KVIEČIŲ DEŠROS (LINGUIÇA DE TRIGO)

- 1 kg. skaldyti, kviečių
- 200 g. šviežių lašinių
- 50 g. rūkytų lašinių
- svogūnų, kiek tikėtai nori.
- druskos, pipirų, česnako (alho)
- 5 metru rūkytų žarnų ne labai storu.

- 1 Nuplauti kviečius.
- 2 Palik 10 minučių vandenyje kad išmirktų.
- 3 Suspiginti mažiukais gabaliukais viską ir abudu lašinius su svogūnais, druska ir pipirais.
- 4 Nuplauti žarnas.
- 5 Sumaišyti lašinius su kviečiais.
- 6 Pripildyti vandens, apie 1/2 litro.
- 7 Prikimšk žarnas su šita koše ir kept pečiuje 1 valandą.

ACEITAM-SE ARTIGOS INFORMATIVOS

Logo depois de completar o ciclo de artigos sobre os lituanos no mundo livre, série iniciada em 17/2/1972 a ser terminada em fevereiro de 1973, começaremos a „Kelionė per Lietuvą“ A Viagem pela Lituânia.

Para que a nova série seja mais representativa e interessante, solicitamos artigos dos nossos leitores jovens sobre os lugares de origem de seus pais, avós ou bisavós. Mas é preciso reservar com antecedência o artigo particular, isto é, avisar a redação desta página (pelo correio ou por telefone) qual seria o assunto do artigo (cidade, aldeia, região).

Os artigos devem incluir algo de interessante contado pelas pessoas de sua família que ainda se lembrem da Lituânia por terem vivido lá. Também deve-se incluir alguns dados históricos e geográficos: a população, a fundação do lugar, as principais ocupações (profissões), os lugares interessantes (lagos, rios, castelos, igrejas, bosques). Para quem precisar de livros, a nossa redação põe ao dispor dos interessados, a Enciclopédia Lituanica e a série „Mūsų Lietuva“ que apresentam para cada lugar um artigo particular.

Aceitam-se também fotografias ou desenhos para os artigos, tamanho até 13 x 13 cm. (o melhor tamanho seria um pouco menor - veja as páginas da MLM).

Avisem a redação até o dia primeiro de fevereiro, por favor.

Praleisdami vienodą raidžių skaičių, perskaitykite rate užšifruota tekstą.

Atsakymas: nuo šaukuko pradėti šešta raide, praleisti keturias raides tarp žodžio raidžių.

COMPETIÇÃO DE BASQUETE "Ramovė" e "A. Friedenreich" Domingo, 10.12.1972 às 10 hs.

Bem, quando quiserem conhecer os grandes atletas, podem procura-los pelos nomes de Magila, Kunigėlis, Tuca, David e Trulhu-lhu, e poderá obter as informações na Ramovė, Vila Zelina.

Cada um com "Aquele físico," foram jogar contra o Clube no qual ganharam de 48 a 32.

Acho que eles devem ir a Munique jogar basquete, pois jogaram maravilhosamente bem...

O mais baixinho da turma era o David, que com o seu tamanho só pegava na bola e encaixava na cesta, isto é, não quero desprezar os outros, pois jogaram muito bem.

Quem quiser autografo dos jogadores poderá-se informar com qualquer sócio da Ramovė.

Bem, atletas, aqui ficam meus parabens, e continuem sempre assim cada qual com seu físico.

Teresa Aleknavičius

Bem, acho que os nossos „atletas“ se entusiasmaram demais com a vitória de domingo passado, por isso é que não jogaram pra valer: uma outra coisa que os fez perder foi o seguinte: domingo passado o mais alto dos adversários dos nossos „atletas“ era do

tamanho do mais baixo dos „atletas“, e desta vez os adversários se prepararam, colocaram para jogar pessoas bem altas.

Outra coisa da derrota foi que o nosso Davi não compareceu, e ele que era o mais alto dos „atletas“ e fazia cesta sem parar.

Hoje tudo ajudou para a derrota: o Antanas, mais conhecido como Trulhu-lhu, estava jogando muito tranquilo, quando quebrou o pé.

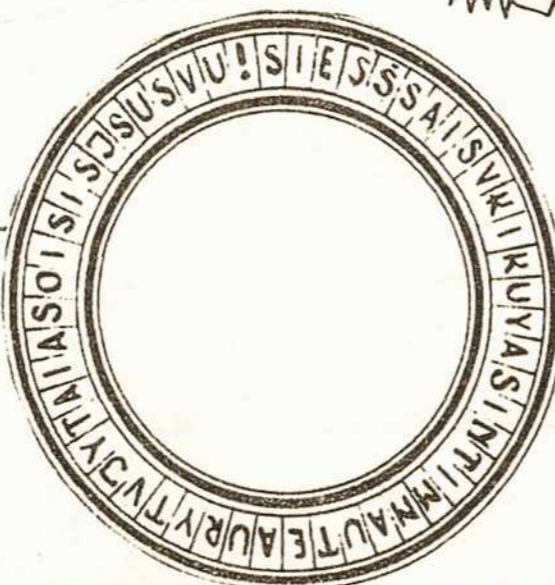
Já viram né? Sem o Davi, sem o Trulhu-lhu, o time já ficou meio fraco.

A derrota foi de uma diferença de 7 pontos: 34 X 27.

O Rogério, mais conhecido como Sabão, mostrou hoje a verdadeira causa de seu apelido, ele, como um sabão, parecia que escorregava de tão rápido que corria para tirar a bola do adversário e de tão rápido que se mexia. Além de ser o mais baixo dos „atletas“ joga muito bem.

A torcida também era pequena demais. Eu, Cely, Vera, Ana Emilia e Arlete; além disso no 1º tempo do jogo eu e a Cely fomos nadar, isso porque os „atletas“ estavam ganhando; bem que eles poderiam continuar como começaram. Mas nem sempre se vence na vida; mesmo assim Kunigėlis, Sabão, Jonas, Magila, Trulhu-lhu, Zizas e Tuca merecem: PARABENS.

Sandra Simone Kozakas

PRUTĖ IR KESTUTIS

D. BASTYS

MŪSŲ DERLIUS

Vila Zelinos bažnyčia toliau aptaisyta, įtaisyti vargonėliai (VIII mėn).

YPATINGI RENGINIAI

V Pietų Amerikos lietuvių kongreso ruošia pradėta jau seniau, bet V 11 buvo išrinktos komisijos vadovaujamos prel., Pijaus Ragažinsko. Finansų komisija, kuri renka kas savaitę, pravedė keletą vakarų rinkliavas, PALKO REIKALAMS, su visuomenės pagalba suruošė Kongreso lietuvių vakarą XI 5, pristatydama 7 mergaites kandidates. Politinė sekcija ruošia medžiagą vietiniams laikraščiams. Jaunimo sekcija rūpinasi studijų savaitestovykla.

Ruošdamiesi kongresui atstovai, šokėjai ir dalyviai rinkosi kas savaitę ypatingiems kursams. Nemažas skaičius SP ir kitų miestų lietuvių jaunimo įstojo į fakultetus metų pradžioje. Vila Zelinoje kun. H. Šulcas dar pravedė vokiečių kalbos kursą.

Stovykla „Tarcisijus“ vasario mėn. turėjo iš viso 33 dalyvius. Pravedė ją kun. H. Šulcas su talkininkais Santa Isabel miestelyje. Zelinos ir apylinkių jaunimas daug išsklavo į Serra do Mar, São Roque ir kitas vietas. Kovo mėn. išvyko į Santa Isabel dalyvavo virš šimto asmenų, daug dalyvavo ir už pusmečio panašioje ekskursijoje.

Ramovė pamažu taisoma, įrengtos lentynos, žaidimai. Tėvai sudarė tėvų klubą, kuris rūpinasi įvairiais Jaunimo namų reikalais.

Lietuvos laisvę, pasekė dar trys vyrai.

Kovo mėnesį pasaulio laikraščiai aprašė 17.054 lietuvių pasirašytą laišką JT generaliniam sekretoriui religinės laisvės reikalui.

Mūsų Lietuvoje keleta kartų buvo įdėti išsiaiškinti dokumentai: latvių komunistų skundas, Lietuvos vyskupų laiškas ir kunigų atsiliepimas, laiškai ir pareiškimai iš Sibire kalinamų, įvairių bylų ištraukos, liečiančios religinį persekiojimą.

Išivijoje žymiausias įvykis buvo II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas ir IV Tautinių šokių šventė Š. Amerikoje. Tautinių šokių grupė „Grandinėlė“ apkeliaavo koncertuodama Europą.

NEPAPRASTAS SUSIRINKIMAS lietuviams apsispresti

Kol dar turime nemažai gyvo senimo ir kol jaunimas dar girdi tėvus ir kitus pasakojant apie Lietuvą bei lietuvius, tol dar nevelu apsispresti, ar lietuviams išieivai dar turi atsparumo nutautimui sulaukyti, ar jau liko tik lietuvių vybei pakantūs. Tokios mintys kyla're gint paties senimo atšalima lietuvių bei ir jaunimo spartu nuo jos tlinimas. Juk įvairius parengimus, minėjimus pamaldas senimo lankymasis kaskart mažėja, o jaunimo juose pasirodo labai mažai. I lietuviškas mokyklas, chorus, šokius, sporto bei žaidimų grupes negaço.a priprašyti.

Paties jaunimo būreliuose, stovyklose ir iškylose dalyvaujančių skaičius se ir iškylose dalyvaujančių irgi mažėja. Iš spėjama 5000 jaunimo Š. Paule organizuoto ar yra virš šimto? (Kaikas mano esant keleta šimtu).

Eilinės lietuviškos organizacijos, tu rinčios siaurus tikslus, negali suburti daug lietuvių. Tik Br. Liet. Bendruomenė, kaip visuotina organizacija, kuriai priklauso visi lietuvių ir lietuvių kilmės asmenys, galėtų juos suburti.

Bendruomenės vyriausi tikslai yra: išlaikyti tautinę gyvybę išivijoje, remt tėvynės laisvės kovą teikti savitarpe pagalbą. Tiems darbams lėšų sukelti būt galima masiniai itraukiant lietuvius i bendruomenę aktyviais veikėjais bei medžiagiškais ir kultūriniais rėmėjais.

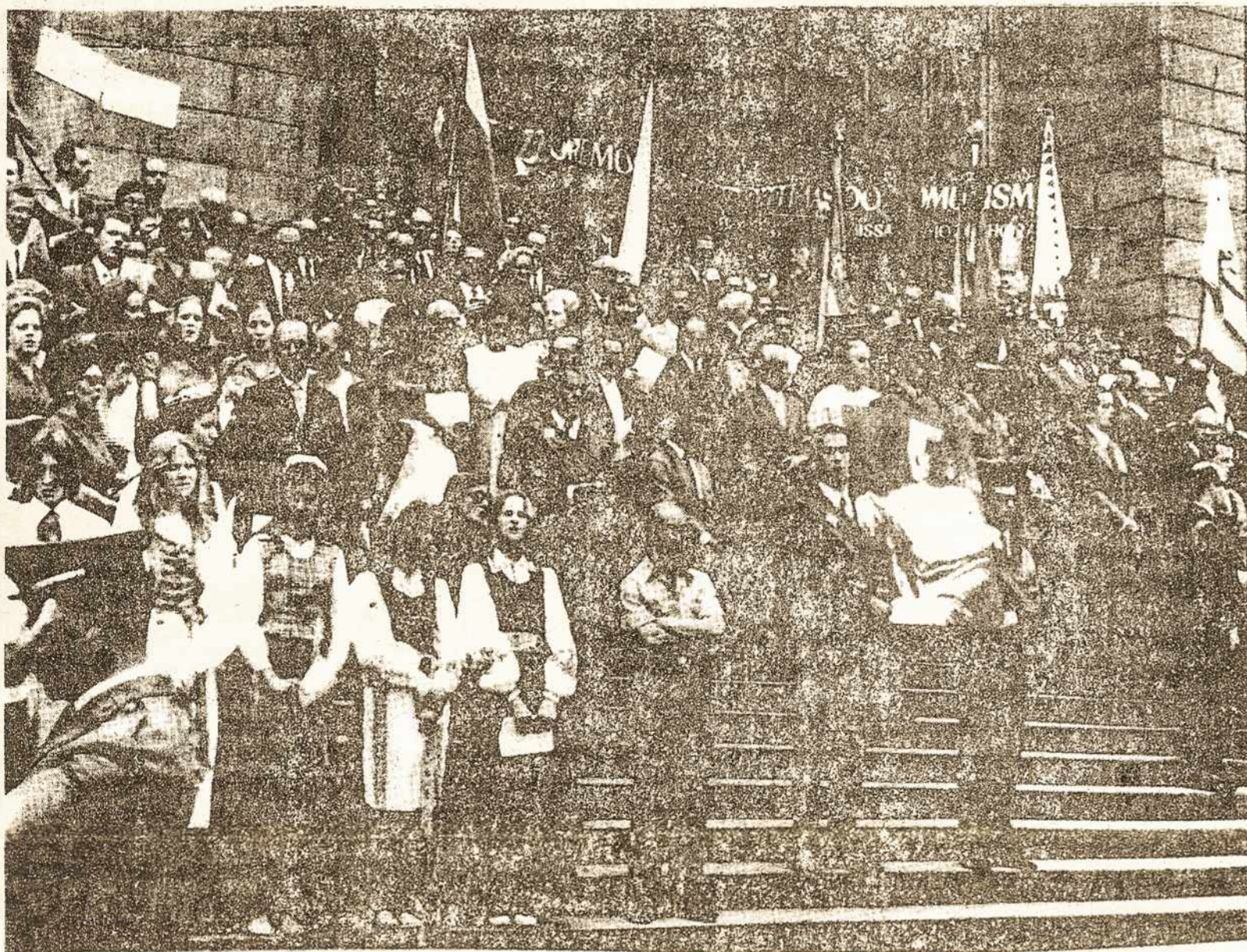
Tuo tarpu tokių aktyvesniu nariu Bendruomenės turi apie 500, bet ju veikla pasirodo tik Tarybos rinkimu metu.

Šitokių liūdnu faktų akivaizdoje Br. Liet. Bendruomenės Taryba šaukia nepaprastą S. Paulo lietuvių susirinkimą čia ką tik išskaičiuotoms problemoms apsvarstyti ir aptarti, bei planams veiklos priemonėms nustatyti. Taryba norėtų per šį susirinkimą išryškinti viešąją mūsų tautiečių nuomonę dėl Bendruomenės veiklos išieiviu gyvenime, ir pagalbos tautos kaimeniui, kovojančiam už savo laisvę ir net išlikimą. Todėl Taryba norėtų tame susirinkime matyti savo rinkėjus, organizuoto jaunimo, II Pas. Liet. Jaunimo Kongreso atstovus, visu liet. organizacoki atstovus ir visus lietuvius, kuriems lietuviški reikalai dar nors šiek tiek rūpi, ir visus Bendruomenės talkininkus bei jos idejos skleidėjus ir palaikytojus.

Didingos Lietuvos istorijos didvyriai, laisvės kovos pranašai bei tautos žadintojai, sukėlėliai prieš caristine Rusijaknygnešiai, laisvės kovų savanoriai prieš bolševikinius partizanai ir naujosios laisvės kovos kovotojai pirmosios kregždės simokaičiai, kučirkos, brazinkai, liepsnojantieji kalantai, stoniai, butkai ir už laisvės reikalavimus kalinamieji tebūna mums paskatimasis ryžtis rimtam darbui Lietuvių Bendruomenėje.

Tas lietuvių pasitarimas-susirinkimas įvyks 1973 metusausio 14 dieną, 16 v. Zelinos Jaunimo namuose.

Zenonas Bačelis
B.L.B. Tarybos pirmininkas

Po
Mišiu
už
komunizmo
aukas
S. Paule

Liepos mėnesį Brazilijos Jaunimo Kongreso komiteto rūpesčiu iš São Paulo i New Yorką išskrido lėktuvas su lietuvių, latvių ir estų ekskursija. Lietuvių jaunimo buvo iš Argentinos ir Urugvajaus, neskaitant saviškių. Komitetui ir jaunimui ten vadovavo Arūnas Stepnaitis.

Brazilija atstovavo 18 rinktu atstovu, Nemuno tautinių šokių grupė, kuri su 2.000 šokėjų iš 6 kraštų pasirodė Čikagoje, stebint 15000 asmenų, įskaitant p. Nixonienę.

Jaunimo Kongreso įvykiai, apie kuriuos plačiai ML rašyta, keliautojus supažindino su Š. Amerikos lietuviams ir su jaunimu iš 13 kitų kraštų, apkeliaavo daugybę Kanados ir JAV miestų.

Jaunimo Kongreso atstovai VII 8 nubalsavo III-tįjį Jaunimo Kongresą ruošti Brazilijoje 1975 metų pabaigoje. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba sudaryta P. Amerikoje.

JAUNIMO PASAULYJE

Jau neskaitant Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, 1972 metai buvo ypatingai veiklūs. Ekskursijoje į Š. Ameriką buvo iš SP, Rio ir Porto Alegre.

Metų pradžioje iš Kanados atvykusi tautinių šokių mokytoja p. G. Breichmanienė pravedė kursus, kuriuose dalyvavo 28 jaunuoliai ir mergaitės iš Brazilijos ir Urugvajaus. Iš Urugvajaus atėjo p. V. Dorelio austi tautiniai rūbai, o berniukai savo parūpino čia vietoje IV Laisvojo Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei Čikagoje liepos 2.

Nemuno šokėjai dar Nepriklausomybės šventės proga IX 16-17 pasirodė jaunu salėje, tarptautinėje šventėje (čia prisidėjo ir LKB choras), šoko ir katalikų universitete. Žilvitis, kaip jau eilė metų, pajvairina kone kiekvieną progą ma, ruošiamą Zelinoje.

Zelinos lituanistinė mokykla išstisus metus veikė, šv. Kazimiero mokyklėlė antrą pusmetį savo mokinius pasiuntė į Zelina. T. Jonas Kidykas moko kankliuoti.

SPAUDOS PUSLAPIAI

Nuo metų pradžios Mūsų Lietuva perkelta iš tipografijos i ofseto spaustuve, nuo VIII 24 nr. rašome nauja IBM rašomąja mašinėle.

Lietuvių Kunigu vienybė išleido portugalų kalba leidinį (32 psl.) „A Igreja agonizante“ apie Bažnyčia Lietuvoje. Pabaltiečių komitetas per metus išleido tris naujo „Boletim Báltico“ numerius, irgi portugalų kalba.

Lietuvišku knygų ir plokštelių išplatinta už keletą tūkstančių kruzeiru, talkininkaujant ML redakcijai.

Metų pabaigoje išėjo portugaliskai C. Verax knygos vertimas, paruoštas S. Vancevičiaus, Lituánia, o que foi, o que é.

1972 LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE

Visų žinių garsiausia šiais metais buvo Romo Kalantos susideginimas Kauno teatro sodelyje gegužės mėnesį. Vėliau jo pavyzdžiu, norėdami pasisakyti už

DRAUGYSTĖS PRISIMINIMAI

Elzbieta Baltušienė - Argentina

Štai drauge aš tau prisiuočiu
Ant Kalėdų linksmų švenčių
Ir ant švenčių Naujų Metų
Prisimint minčių verpetu.

Kaip braidėm po baltą sniegą
Vakaravom pas susiedą
Krikštu šventės, atlaidai,
Vakaruosma pas jus štai.

Ir Kalėdų ankstų rytą
Bridom sniegais i bažnyčią
Važiuot žirgų neturėjom
I Rokiški pėsčios ėjom

Nei pasiredyt mums nebuvo
Bet jaunos mintys nežuvo
Negailėjom ką kas turi
Gražų žirgą ar kepurę.

Kad ir sniegas priešais sninga
Tuomet jėgu mums nestinga
Juokus kretem ir šnekėjom
Nei nejutom šalto vėjo.

Neutom kad nevažiom
Mes ir pėsčios nužingsniavom
Kad ir kilometrais kelias
Jaunos buvom ir panelės.

Sniegu brido jaunos kojos
Jaunam laimė visur klojas
Juokėmės linksmos ir dainavom
Sventadieniais vakaravom.

Net skambėjo senos gryčios
Kiemai, svirnai ir seklyčios
Štai Kalėdos, greit Sekminės
Prasidės ir gegužinės.

O Sekminių antrą dieną
Nepamirštama nei viena
Ant Moškėnų kalno kieto
Susiedavo pusę svieto.

Kaip gražu kalne stoveti
Ir i slėnius pažiūrėti
Nebėr čia kalno Moškėnu
Tarp mišku, kalnu ir slėniu

KOKIAS ŽINIAS NORĖČIAU PAMATYTI M. LIETUVOJE 1973 METAIS?

PAMALDOS PILNOS JAUNIMO...

Praeitą sekmadienį visos lietuviškos nutarė atsivesti bent po 4 anūkus į lietuviškas pamaldas

NETIKES VASARIO ŠEŠIO. LIKTOS MINĖJIMAS...

Siais metais ši svarbi šventė netinkamai atžymėta. Vietoj 4 ir 5 valandų programos ji pasibaigė per pusantros. Vietoj penkių prakalbų buvo tik trumpos aiškūs įžanginis žodis.

sirinkimai, šventės, yra ir karygynas su skaitykla.

Žavi paroda

Brazilijos lietuviai menininkai suruošė parodą miesto centre, sužavėdami lankytojus, skulptūra, paveikslais, grafika, audiniais, fotografijomis.

Metinės sporto rungtynės

Vila Zelinės krepšininčių komanda nugalėjo Vila Emos žaidėjus 82:76; Lapos-V. Anastácio futbolininkai nepasidavė Mookos komandai ir laimėjo 3:1 moterų tinklinio grupė iš Parque São Lucas nugalėjo Moinho Velho žaidėjas; Bom Retiro vyresniųjų šachmatų meistras apgynė savo poziciją Ipirangos rajone. Metinė, lietuvių latvių ir estų sporto šventė įvyks sekančią savaitę, dalyvaus apie 300 jaunimo.

Sekmingi LB rinkimai

Neseniai įvykusiuose BRAZILIJOS Lietuvių Bendruomenės rinkimuose išrinkta po vieną atstovą iš Porto Alegre, Santos, Jundiaí-Campinas, Curitiba ir penki iš Rio de Janeiro.

Sajunga plečia kultūrinę veiklą.

Pastačiusi kasmet po vieną keturių veiksmų vaidinimą, Sajunga ruošiasi Vila Belos mokykloje įrengti lietuvišką muziejų ir skaityklą. Sajungos choras ir tautinių šokių grupė jau eilę metų puošia lietuviškas programas.

Rio lietuvių namai

Rio de Janeiro lietuviai, kurių, palyginus su SP, nėra daug, įsigijo nuosavus namus-apartamentą. Čia vyksta su

KAS BŪTŲ 1973 METAIS

- JEI Liet. Kat. Bendruomenės ir „Aušros“ choro nariai atsivestų po vieną naują choristą.
- JEI nuvažiuotų metinėje ekskursijoje į Aparecida, keliautojai iš SP ir Rio padėtų vainiką prie Lietuviško kryžiaus, šioje šventovėje Brazilijos lietuvių įrengto.
- JEI vieną kartą per metus iš V. Anastácio ir Lapos lietuviai atvyktų į Vila Zeliną ar Mooką...
- JEI kiekvienas lietuvis kartą per metus nueitų į lietuviškas pamaldas bairuose...
- JEI kunigai galėtų vesti ir pradėtų ieškoti žmonių.
- JEI nesijuoktumėme iš netaip gerai mokančių lietuviškai kalbėti...
- JEI lietuviai būtų vieningi...
- JEI literatūros ratelis darytų susirinkimus Juodzevičiaus pirtyje.
- JEI „Mūsų Lietuva“ dėtų vedybinius skelbimus ar paieškojimus...

TAMSIUOSE UŽKAMPIUOSE NUGIRSTA KAD 1973 METAIS:

- Sajunga drauge su tėvais Jėzuitais ruoš Vasario 16 minėjimą...
- „Žilvitis“ ir „Nemunas“, ginčams panaikinti, susijungs į vieną SP. lietuvių jaunimo šokių grupę...
- Neturėję progos išmokti gerai portugaliskai, nutarė su savo vaikais bei vaikais kalbėtis tik lietuviškai...
- Atstumas tarp Vila Zelinės ir Mookos sumažės iki dviejų su puse kilometrų...

Susidėjo šimtas lietuvių. Investavo po 1.000 kruzeirų. Iš nuosimčių pelnė remia lituanistines mokyklėles, Mūsų Lietuvą ir kitus kultūrinius darbus..

ŽODYNAS

- Lietuvių radijo programa:- tai, apie ką visi kalba, bet nieko nedaro.
- Brazilijos lietuvių kultūros muziejus:- tai, apie ką visi kalba, bet nieko nedaro.
- Lietuvių kalbos kursas SP. universitete:- tai, apie ką visi kalba, bet nieko nedaro.
- Lietuvių senelių prieglauda:- tai, apie ką visi kalba, bet nieko nedaro, nors Argentina turi dvi.
- Nuosava stovyklavietė ir atostogų namai:- ko pavydima Urugvajų S. Paule nieko nedaroma.
- Pirmininkas:- tas, žmogelis, draugijoje, kuris turi viską sugalvoti ir paskui pats atlikti.
- Sekretorius:- tas, kuris protokolus surašo revizijos komisijai jau bel džiantis į duris.
- Iždininkas:- tas, kuris mano, kad 50 kruzeirų yra daug pinigų.
- Korespondentas:- tas, kuris jau 15 metų ruošiasi aprašyti Mūsų Lietuvai savo draugijos veiklą.
- ML vaikų puslapis:- tai, tas, kurį visi suaugę pirmiausiai perskaito.

APSIŠVIETUSIO ŽMOGAUS NAMUOSE YRA LAIKRAŠČIŲ IR KNYGŲ.

Stefanija Rūkienė

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Buvusi laisvosios Lietuvos mokytoja Stefanija Rūkienė buvo komunistu suimta ir išvežta Sibiran. Po daugelio metų sunkiu darbu ir kanciu leista jai išvykti Amerikon pas vyrą ir dukterį. Čia ji aprašė, kaip pati patyre ir regejo kitus komunizmo vergus kenciančius. Jos pasakojimas yra labai paprastas, nuosirdus. Atminimai skaitosi kaip idomiausias romanas. Idomu, kad Lietuvos komunistai niekuomet nesistengė paneigti p. Rūkienės pasakojimų tiesos. Tikimes, jos M. Lietuvos skaitytojams bus ne tik idomu, bet ir naudinga susipažinti, kaip iš tiesų atrodo darbo žmoniu „dizžiausiu draugu“ tikrasis veidas. M.L. red.

TRAUKINIAI RIEDA MIRTIN

Suėjimai

Gražus pavasaris mūsų tėvynėje. Birželio mėnuo žemėje rojų mena. Akis vilioja puikiausi pavasario vaizdai, o žmogaus siela neša padėkos himnus gamtos Kurėjui.

Lankos išklotos margiaspalviais laukiniu žiedų kilimais, o nuo paukštelių balsų sutartinėsskamba tėvymės gojai ir šilai.

Tačiau anuo metu to grožio neįėjau, nes buvo neramu.

1941 m. birželio 13 d. neramia širdimiėjau į mokyklą, nes reikėjo švęsti pirmąsias Lietuvos pagrobimo metines, reikėjo puošti toms iškilmėms mokyklos salę, reikėjo pavergtų tautų budeliui Stalinui pinti vainikus ir skaityti tai progai pritaikytą paskaitą

Ėjau. Per mišką ir per krūmus palydėjo vyras, o ausyse skambėjo: „Mamyte, neik“. Tai buvo žodžiai ir prašymas trejų metų dukrelės, kuri niekaip nenorėjo manęs išleisti iš ano mielo ir paslaptingo miško namelio. Matyt jos vaikiška širdelė nujautė nelaimę. Šiaip taip nuraminau. Su teta nuėjo pažiūrėti karvytės ir ežerėlio. Ir tas „nuėjo“ truko dvidešimt trejus metus. Tik 1964 m. Kalėdų pirmą dieną radau ją manęs belaukiančią Kenedžio vardo New Yorko aerodrome.

Buvau apsvilkusi vilnone suknuote. Ant rankos varšarinis paltukas ir lietsargis. Pinigų nepasiėmiau, nes jie trumpam išeinant buvo nereikalingi. Išėjome į pažįstamą kelią, ir nuėjau sau viena.

Eidama susitikau pažįstamą ūkininką Joną Čičelį. Kalbėjome apie neramumus krašte ir apie nuolat vykstančius nekaltų lietuvių suėmimus.

Atėjau į mokyklą. Čia jau radau iškabintą didelį spalvingą skelbimą, pranešantį apie Lietuvos „išvadavimo metinę šventę ir minėjimą. Apačioje parašyta: „Minėjime paskaitą skaityto mokytojas K. Rūkas“. Taip norėta vyrą atsivilioti į mokyklą.

Mokykla buvo pilna komjaunuolių. Dauguma ruskelių, bet jau ir lietuvių nestigo. Visi jie pasisakė kad atėję man pagelbėti pasirengti rytdienos iškilmėms. Tik niekas nepasakė, kad jiems pavesta saugoti mane ir nepaleisti iš rankų.

Ėmėmės darbo. Iš miško parsinešėm žalumynų ir gėlių vaikams pinti. Mergaitės pynė vainikus, o komjaunuolis M. Meškėnas demonstravo iš kompartijos gautus „džiaugsmo“ šūkius, kad jau metai kaip esam išlaisvinti iš kapitalistų vergijos.

Aplinkui skambėjo džiūgūs juokai. Tik vienam komjaunuoliui V. Blazevičiui darbas nesisekė. Jis vis stovinėjo ir liūdnei žvalgėsi į mane. Pažvelgdavau ir aš į jį. Ir kai susitikdavo mūsų akys, jis greit pasišalindavo.

Taip išdirbom iki antros valandos nakties. Nors darbas jau buvo baigtas, bet komjaunuoliai nesiskirstė. Dainavo komunistiškas dainas, kalbėjo. Jiems vadovavo mokyklos politrukas M. Meškėnas

Pagalčiau išiskirstė ir aš apsirengusi atsiguliu. Sieloje buvo gūdu. Paskaitai nesiruošiau. Pasiėmiau laikraštį ir galvojau paskaityti tai „šventei“ pritaikin

rašti ir galvojau paskaityti tai „šventei“ pritaikintą straipsnį. Taip buvo saugiau ir maniau, kad bus gana. Nesudėjau akių tą neramią naktį. Nemiegojo ir

Nesudėjau akių tą neramią naktį. Nemiegojo ir mūsų šunelis Murzius. Jis žiūrėjo eglynelį už mokyklos ūkio grobesio ir lojo, lojo. Ten komjaunuoliai saugojo mane, kad nepabėgčiau.

Kiek

Kiek užsnūdau. Bet neilgai reikėjo mane saugoti. Ketvirtą valandą rytą išgirdau nekantrius ir nieko gera nežadančius dūžius į duris. Atėjęs ramus žmogus niekada taip nesibeldžia. Pasižiūrėjau pro langą. Prie durų stovėjo ginkluotas enkavedistas su komjaunuolių vadovu J. Vanagicku. Tao buvo stambaus ūkininko posūnis. Prie mokyklos pastato kampu stovėjo ginkluoti kareiviai.

Greitai lėkė įvairios mintys. Pagalvojau apie balkoną, kuris buvo kitoje namo pusėje. Ir ten stovėjo sargybinis. Atrodė bėgti nėra kur. Nulipau žemyn ir atidariau duris. Tuoju gavau ginkluotą palydovą, kuris visą laiką nesitraukė nuo manęs.

Savo asmenybės paliudyti man jau nereikėjo, nes tai padarė komjaunuolis Vanagickas galvos linktelėji mu. Tai buvo lietuviško Judo išdavimas. Laikiausi ramiai, bet širdis daužėsi krūtinėje, tartum norėdama iššokti iš jos.

Bus daugiau

PENKTOJO PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO ŽINIOS

Ši skyrių tvarko PAL Kongreso informacijos vedėjas kun. Pr. Gavėnas, SDB

RIMTAI RUOŠIASI
KONGRESUI

V PAL Ko

• V PAL Kon

V PAL Kongresu S. Paule labai domisi Argentinos lietuviai. Pasiruošimu kongresui rūpinasi pati ALOS Taryba. Ji sudarė tamreikalui komisiją iš šių narių J.R.Stalioris, Ž. Juknevičius, P. Gudelevičius, A. Ruplėnas, J. Deveikis, K. Blumbergas, L. Sruoga.

Argentinos liet. jaunimas dalyvaus studijų savaitėje. Tis išvyks iš B. Aires sausio 12 autobusais. Keliaus per Kolumbiją, Urugvajų. Visi kiti išvyks vasario 19 Grižt iš S.Paulo pramatomą vasario 27 d.

Ju laikraštis LAIKAS nuolat teikia žinių apie kongreso organizavimą bei kongresistų pasiruošimą. Ragina vykdyti chorą, ansamblius, scenos mėgėjus, pavienius solistus. Taip pat praneša, jog „pragyvenimas bus parūpintas Sanpaulio lietuvių šeimu.

Iš kitų šaltinių patirta, kad LAIKO redaktorius kun. Aug. Steigvila MIC kuris taip pat avyks į kongresą ir sielovados sekcijoje turės pranešimą, pasiliks Brazilijoje po kongreso kuri laiką pasilsėti, artimiausią susipažinti su lietuvių gyvenimu čionai.

IŠ KOLUMBIJOS PRANEŠĖ kad nors kunigai N. Saldukas ir M. Tamošiūnas dalyvausią kongrese.

DAKTARAS KUNIGAS F. BENDORAITIS irgi mielai atvyktų iš Rondosios, jei tik atsirastų kas galėtų ir norėtų jį nors per tas kelias dienas pavaduoti.

KONGRESO LIETUVAITĖ
KANDIDATĖ SILVANA

Šešiolikamete Silvana Meška Fedeli gyvena Bras. kartu su savo tėvais Caetanu, kilusiu iš Italijos ir mama Aleksandra Meskaite iš Lietuvos. Turi seseris Lilianą 22 metu ir Rosaną 18. Lanko „curso objetivo“ antrus metus, laimėjo daug premijų moksle ir sporte, mėgsta tenisą ir plaukioti. Jau yra buvusi Argentinoje ir Paragvajuje. Laisvalaikiu mėgsta siūti ir virti – tai atgavina žmogus“ – sako. Renka įdomius akmenis, planarijas, skaito, klausosi muzikos. Lietuvių organizacijoms dar nepriklauso, bet brazilų tarpe dalyvauja Clube Esperia, Clube dos Fiscais, Veraneiro Praia Clube (Santos).

Parį apylinkeje mažai tera lietuvių. Dauguma gyventojų italai.

B a l s a i.

Sunku parduoti balsus, nes šiuo metu laiku žmonės išleidžia daug pinigų, o kadangi baire maža tera lietuvių tai mažai kam galima pasiūlyti. Brazilai nesidomi tokiais balsais.

T e l e v i z i j a

Televizija viešpatauja masems. Brazilijoje, man atrodo, televizija nėra bloga, tik truputi primityvi, ir tai ne techniškai, o pačios programos. Programų lygis turėtų būti aukštesnis. Pav. Charinha taikosi prie pačio žemiausio išsilavinimo žmonių klasės.

K i n a s

M a n p a t i n k a

Patinka filmai. Bet dabar kinas neturi ką pasakyti ir liks ta erotinė sritis, tai krinta kokybė. Braziliškos gamybos filmai šuoliais lekia pirmyn.

M u z i k a

Man patinka visos muzikos rūšys be išimties. Nu9 vaikystės išmokau iš savo tėvelio klausytis ir mėgti bet kokią muziką nuo operos iki populiariausios. Taip pat patinka visi dainininkai. Nėr tokio, kuri labiau mėgčiau.

Š v i e t i m a s

Man atrodo, kad dabar švietimo lygis Brazilijoje yra daug geresnis. Pav. pra

džios mokykloje dabar jau lavina vaikų judesiai. Seniau vaikas išmokdavo nežinodamas priežasties. Taip pat ir augštenis mokslas stipriai vystosi.

A t e i t i s

Norėčiau studijuoti mediciną ir apke liauti pasauli.

I d e a l u s v y r a s

Neturėtu jis būti gražus tik savo išvaizda, bet turėtų būt ir vidiniais gražus: inteligentiškas, išauklėtas, žinoti ka daryti ir niekad nebūti bailiu. Turėtų būti patrauklus ir mokėti gerai rengtis. Nepatinka blogai apsirengęs žmogus, nes drabužiai išreiškia žmogaus asmenybę.

M o t e r i s i r v i s u o m e n ė

Per paskutinius penkeris metus moteris labai išsivystė. Jau imasi uždavinių kurie anksčiau buvo tik vyrų privilegija. Man atrodo, jog dabar vyrai praranda truputi savo vyriškumo. Jie nebe sistengia taip labai, ir todėl moteris turi daugiau progų. Biologijoje sakoma, jog „žmogus yra unikumas“. Bet jei moteris išsivystys daugiau ir pralenks vyrą tada ir biologijoje bus sakoma: „moteris yra unikumas“.

V PAL KONGRESAS ATGAIVINS
PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ RYŠIUS. DALYVAUKITE.

ALEKSAS KALINAUSKAS
ADVOKATAS

Atlieka visus teisinio pobūdžio darbus: veda bylas, sudaro inventorius, veda skirybų ir nuomininkų iškraustymo bylas, atitaiso dokumentus ir atlieka visus kitus juridinius patarnavimus.

Rezidencija: R. Joaquim Piza, 204,
Telefonas: 37 - 89 - 58

Raštinė: 15 de Nov., 244, 4a, s. 19

P. ALDONA

VALAVIČIENĖ

PRISTATO

KANDIDATE

I V. PALKO

LIETUVAITĖS

TITULA

p. SILVANA

MESKA -

FEDELI

V. PAL KONGRESO LOTERIJA
TAI BENT LOTERIJA ...

1. Premija: NEŠIOJAMAS TELEVIZORIUS – TELEVIZOR
2. Premija: BATEDEIRA
3. Premija: STALO SERVICIZAS – FAQUEIRO
4. Premija: ARBATOS SERVICIZAS JOGO DE CHÁ
5. Premija JOGO DE CANETAS

Kada ta loterija bus?

PALKo talkininkų loterija bus 1973 metų sausio (janeiro) 6 dieną ir eis per valstybės loteriją (Loterija Federal Nacional)

O kiek bilietas kainuoja?

PALKo talkininkų loterijos bilietas kainuoja tik 10 kruzeirų

Tai tuoj pat bėgu nusipirkti PALKo Talkininkų Loterijos bilietą. Būtų gaila, jei ne spėčiau. Juk ne kasdien tokia loterija pasitaiko.

PAL KONGRESO METU
SUSITIKSIMVYTO TIJŪNĖLIO
BAREŠILTI IR ŠALTI UŽKAN
DŽIAL, MANDAGUS PATAR
NAVIMAS, TIKRA LIETUVIŠ
KA DRAUGYSTĖ.

AVE ZELINA, 851

REMKIT
MŪSŲ
SKELBĖJUS,
KAIP
JIE
REMIĄ
MŪSŲ
KONGRESĄ!

RANKA
RANKA
MAZGOJA!

GRANDE SORTIMENTO DE MALHAS DE PURA LÃ E ACRÍLICO

PARA CRIANÇAS

MALHARIA PUPELIS LTDA.

Inscrição Est. 100.392.025 – C.G.C. 61.302.964/001

Rua Gal. Feliciano Falcão, 146 Tel. 273-3282

Vila Prudente - SÃO PAULO

INDUSTRIA DE JERSEY E ALGODÃO
„SOFIATEX“

ALGIRDAS STASIUKINAS

Tecidos de algodão, rayon, nylon e heñanca para lingerie.
Luvras, bolsas, camisas, cuecas etc.

Av. Zelina, No. 710 - 714

Tel: 63 - 61 - 27

VILA ZELINA

SÃO PAULO

MUSŲ PADANEJĖ

KAIP SUTIKTI N. METAI

PALKO ruoštime N. Metų sutikime
dalyvavo linksmieji virš 170 asmenų.
Buvo gana daug jaunimo

Salę išpuošė žilvičio ir Nemuno jau-
mas balionais, kaspinais, stalų papuo-
šais grindys net per daug išvažkuotos
ir vidurinė sampa kaip vėjo malū-
nas sukosi kone visą valandą. Muzikan-
as grojo vargonais, palinksmo visus
aktyviu arba pritaikydamas žodį „litu-
nia“ prie sporto komandų ir kitų dai-
ry. Dalyvavo penkios iš septynių Kon-
gresu lietuvių kandidačių

SAJUNGOS ALIANČA

N. Metų baliuje dr. V. Kudirkos mokyk-
loje valdybos vice pirm. J. Žvingėla pa-
veikino susirinkusius, kurių buvo arti
šimtinės ir kvietė linksmintis.

Scena papuošta gėlėmis nusagstyta
sienelė sienos N. Metų plakatais. Gro-
jo automatinė muzika, buvo gausius bu-
fetų stalai. Automobilai saugiai ir pa-
galiai sustatyti išgrįstame kieme.

Visur buvęs

LIETUVIŲ KALBOS KURSAS

Prieš Kučias Zelinoj pasibaigė pirma-
sis lietuvių kalbos kursas suaugusiems.
Skaitymai, diktantas, pasakojimai, Gre-

Skaitymai, diktantas, pasakojimai, gra-
matikos trumpa ažvalga, lietuviškos
dainos, įvairių rašybos bei tarimo abe-
jonų aiškinimai sudarė kurso pro-
gramą

Ir kaip buvo smagu jau subrendusiame
amžiuje atsisėsti i mokyklos suolą ir pa-
sijusti vėl jaunu mokiniu. Mat ne tik
motinos, bet ir kelios senelės lankė
tuos kursus. Tae

Tebūnie tie kursai pavyzdys ir pa-
skatinimas kitiems

LIETUVIŲ KULTŪROS PASKAI- TOS PORTUGALIŠKAI šv. KAZIMIE- RO PATALPOSE MOKOJE BUS TOKIA TVARKA:

Sausio 4 d. kun. Pr. Gavėnas: Religi-
nė istorija. Kun. A. Saulaitis, S. J. Istoria
grafija.

Sausio 9: Alf. D. Petrakis – Menas.
K. Jūra – Literatūra.

Sausio 11: R. Petrakis – Lietuva
dabar. H. Mošinskienė – Literatūra.

Sausio 16: Ž. Jūraitytė – Kalbos is-
torija. M. Čiuvinšienė ir E. Mikuckytė:
Tautiniai šokiai.

Sausio 18: E. Mikuckytė: Ekologija,
A. Sliesoraitis – Lietuviai pasaulyje.

Sausio 23: kun. H. Šulcas – Jauni-
mo veikla. R. Juraitis – Švietimas Lie-
tuvoje.

VISOS PASKAITOS PRASIDĖS LYGIAI 20.00 VALANDA.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS ZE-
LINOS STUDENTAMS IR SUAUGU-
SIEMS PRASIDĖS SAUSIO 5 DI-
20 VALANDA. Bus tris kartus per savai-
te: Pirmadienį, trečiadienį ir penktadi-
nį. Pasibaigs vasario mėn. viduryje.

IŠNUOMUOJAMI DU KAMBA- RIAI SU VIRTUVE.

Kreiptis i Rua Manoel Pereira
Lobo, 418. Agua Raza, netoli 4-ta
Parada Kapinių.

KAPITONAS ANTANAS MAJUS

Ilgai sirgęs, gruodžio 21 d. 4 val. ry-
tą apleido ši pasaulį Lietuvos armijos
kapitonas ANTANAS MAJUS, sulau-
kęs 77 metų amžiaus.

Velionis su žmona turėjo Guarūzoje
atostogautojams patalpas, o sūnus
mokėsi ir darbavosi S. Paule. M. Lietu-
va kasmet gaudavo iš velionio stambia
paramą.

Sekmos dienos mišios buvo Zelinoje,
o 30-os bus šv. Kazimiero parapijos ko-
plyčioje sekmadienį, sausio 21 d. 17 v.
R. Juatindiba, 20. Pque da Moóca.

Velionio žmona ir sūnus nuoširdžiai
prašo tautiečius ateiti i tas pamaldas.

Už a.a.

ALFONSA ŽIBA

30 dienos mišios bus šv. Kazimiero para-
pijos kopčyčioje sausio 13. 9 val. ryta.
Draugai ir pažįstami malonėkit daly-
vauti.

LIETUVIS GYDYTOJAS

Dr. ANTANAS ŠIAULYS

Chirurgija, neurologija, kli-
nika.

R. dos Trilhos, nr 1822

Moóca. Tel. 92-39-91

UŽSIMOKĖJO UŽ M. LIETUVĄ:

Po 25 kr. Anelė Vabalas. A.

Po 25 kr.: Anelė Vabalas, A. Vidžiū-
nas, Elza Čiaučiulis, A. V. Barbosa, O.
Plečkaitytė, kap. Jonas Budzilas, Jonas
Juodgudis, Jonas Dambrauskas.

Po 30 kr.: Marija Kišys

Po 30 kr.: Marija Klišys, V. Norkevi-
čius, Jonas Pranaitis, S. Balvočius, V.
Steponaitis, Vyt. Vosylius, kunigai Sa-
leziečiai už 4 pren. 120 kr., Ks. Musnic-
kienė, Viktoras Zubelis.

Kun. J. Šešėkvičius, J. Grigas, Br. O-
nuša, Andr. Mizeikis, A. Šimbelis, J. Vo-
sylius, O. Šabonas, Marija Savickaitė, L.
Raličkas, Alf. Lisauskas, Vincas Rakaus-
kas

Konstancija Šukis-Vilkas už 1972 ir
1973 metus 55 kr.

Po 50 kr.: Stasė Vilutis, Kęst. Sipa-
vičius, Aleks. Vinkšnaitis, Pranas Dovy-
daitis (USA 20 dol. už save ir už Anta-
na Kairi).

GARBĖS LEIDĖJAI:

V. Anastácio mokyklos globeju būre-
lis, Antanas Majus, Alg. Baužys, Pranas
Šukys, Viktoras Butkevičius, Stasė Ste-
ponaitienė – Santos.

SAUSIO 21 D. ARAÇA KAPINĖSE

bus paminėtos 17 metinės nuo a.a.
a.a. Tėvo VLADO MIKALAIUSKO
mirties.

Važiuoti savo mašinomis arba au-
tobusais. Zelinos ir Mokus lietuviams y-
ra labai patogus autobusas, einas aveni-
da Paes de Barros ir užrašytas PIHEI-
ROS. Jis nuveža be persėdimo iki kapi-
nių šv. Sakramento kopčyčios. Mišios
bus 14.30 valandą. Prieš mišias bus ga-
lima atlikti išpažintį. Iki sausio 21 yra
laikomos už jį Mišios kasdien šv. Ka-

zimiero koplyčioje. Kviečiame ko dau-
giau tautiečių dalyvauti to uolaus ku-
nigo paminėjime.

SUNKIAI SERGA

Po automobilio nelaimės dar ne-
atsigauna sunkiai sužeistas Balys Latvé-
nas, ilgametis M. Lietuvos išnešiotojas
Zelinoje ir kituose bairuose.

Jis guli šv. Elenos ligoninėje 501
kambaryje. Jo žmona budi prie ligonio
diena ir nakti. Būtu labai dėkinga tam,
kas galėtų ją protarpiais pavaduoti.

Petras Pakalnis

GABI POLITIKĖ

Tarp žymių šių dienų politikų trys įdomios moterys užima premjero vietas. Si-
rimavo Bandaranaike Ceilone, Indira Ghandi Indijoje ir Golda Meir Izraelyje. La-
mėjusi rinkimus 1960 ir 1970 m., Bandaranaike valdo vyriška ranka 12 milijonų
tautą, kartą su komunistais, ir žada įvesti Ceilone socialistinę demokratiją. Indira
Ghandi yra apdairi politikė, kelia pramonę ir žemės ūkį ir sumaniai laviruoja
tarp Kinijos, Rusijos ir JAV. Golda Meir valdo mažiausią valstybę, bet iš visų tų
žymių moterų, turbūt, turi daugiausiai rūpesčių. Neseniai viena Italijos žurnalistė
aplankė Izraelio ministrų kabineto pirmininkę ir patyrė jos privatų gyvenimą, nu-
taikas ir rūpesčius. Keletas faktų čia nušvies jos įdomų gyvenimą ir užsienio poli-
tiką

Golda Meir gimė 1898 m. Kijeve. Iš
savo vaikystės dienų ji prisimena tik
tiek, kad jos tėvas užkalė lentomis du-
ris ir langus, nes bijojo, kad caro kazo-
kai, medžiodami socialistus, galėjo iš-
žūdyti ir žydus. Gelbėdamas savo kailį,
jis emigravo į JAV, o 1906 m. parsik-
vietė ir savo šeimą.

Baigus kolegiją, Golda Meir moky-
tojavo žydų mokykloje Milvaukės mies-
te, ištekojo už Rusijoje gimusio žydo
Morris Meyerson ir 1921 m. išvyko į Pa-
lestiną. Trejus metus jie gyveno kibb-
utze, savotiškam kolchoze, dirbo jiems
skirtą darbą už butą ir išlaikymą ir do-
mėjosi organizuoti tautiečių gyvenimu
Būdama socialistė, Golda Meyerson
pradėjo dalyvauti politiniame veikime
ir profesinėse darbininkų sąjungose. Ta-
čiau jos vyrui, Kibbutzo gyvenimas ne-
patiko, ir juodu persikėlė gyventi į pri-
vatų butą Būdami skirtingo būdo ir
skirtingu politiniu, juodu išsiskyrė 1945
metais.

Kai 1948 m. Izraelis tapo nepriklau-
soma valstybe, David Ben Gurion, Lie-
tuvos žydas ir pirmasis Izraelio prem-
jeras, pavadino Golda Meyerson Golda
Meir ir paskyrė ją Izraelio atstovu į
Maskvą. Praėjus vieneriems metams ji
grįžo į Palestiną ir tapo darbo ministru
Ben Gurion ją taip labai vertino, kad
1956 m. jai pavedė užsienio reikalų mi-
nisteriją išbuvusį valdžioje net 17 me-
tų, ji atsisakė ministro vietos ir tapo ge-
neraline darbo partijos sekretore. Mi-
rus Izraelio premjerui Levi Eškol 1969
m., žydų politikai įtikino Goldą Meir,
kad yra jos pareiga sudaryti naują vy-
riausybę ir vadovauti politiniam gyveni-
mui. Jausdama tą pareigą, ji priėmė mi-
nistro pirmininko vietą, bet žada atsi-
statyti po būsimųjų parlamento rinki-
mų. Ji turi sūnų ir dukterį ir norėtų
praleisti senatvę su jais ir anūkais.

ŠIO M. LIETUVOS NUMERIO
GARBĖS LEIDĖJA
ILGAMETĖ SKAITYTOJA IR
RĖMĖJA

STASĖ STEPONAITIENĖ
JAI NUOŠIRDUS ADIŅAS
TRACIJOS AČIŪ.

MUSŲ LIETUVA – NOSSA LITUANIA BRAZILIJOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS.

Diretor responsavel (Prof. Dr. José Ferreira Carrato. Redator: Jonas Kidykas
Administrador: Jonas Bružikas. R. Juatindiba, 20. Caixa Postal 4421. S. Paulo.
TELEFONAS: 273 - 03-38. Metinė prenumerata 30 kr. už mėn. Pask. nr 60 ats